

PROLETARI DIN TOATE ȚĂRILE, UNIȚI-VA!

Știința

Organ al Comitetului Central al P.M.R.

Anul XXXIV Nr. 6469 | Duminică 13 decembrie 1964 | 6 PAGINI — 30 BANI

ȘANTIERELE DE CONSTRUCȚII ÎN TIMPUL IERNII

Industrializarea pe scară tot mai largă a construcțiilor, înzestrarea întreprinderilor cu noi mijloace mecanizate, extinderea aplicării metodelor avansate de organizare a muncii creează șantierelor posibilitatea ca și acum, în lunile de iarnă, să execute un volum important de lucrări. Ministerul care a organizat și desfășurarea, sfaturile populare regionale s-au ocupat încă din timpul verii de pregătirea frontului de lucru pentru anotimpul friguros: asigurarea documentației tehnice, a provizionării cu materiale, livrarea după grafic a utilajelor tehnologice; pe majoritatea șantierelor s-au efectuat, până la 15 noiembrie, amenajările pentru buna desfășurare a lucrărilor.

Pe multe șantiere, lucrările se execută acum în ritm susținut. Construcția complexului minier Leșul Ursului obțin bune rezultate în înțelegerea pentru urgența dării în exploatare a zăcămintului de minereu. Brigăzile care lucrează la betonarea au realizat în luna noiembrie 505 m tunel betonat, cu 105 m mai mult decât prevăzuseră în angajament. La Craiova, pe șantierul combinatului chimic se lucrează intens la montarea celui de-al doilea agregat al fabricii de oxigen și se execută ultimele finisaje și probe tehnologice la unele instalații importante. În ritm continuu se desfășoară lucrările în această perioadă și pe șantierul industrial de la Brăila, Slatina, Dej, pe cele de locuințe din Iași, Reșița, Cluj. Ca urmare, o serie de lucrări se află într-un stadiu avansat față de grafic, unele apropiindu-se de termenul de dare în funcțiune.

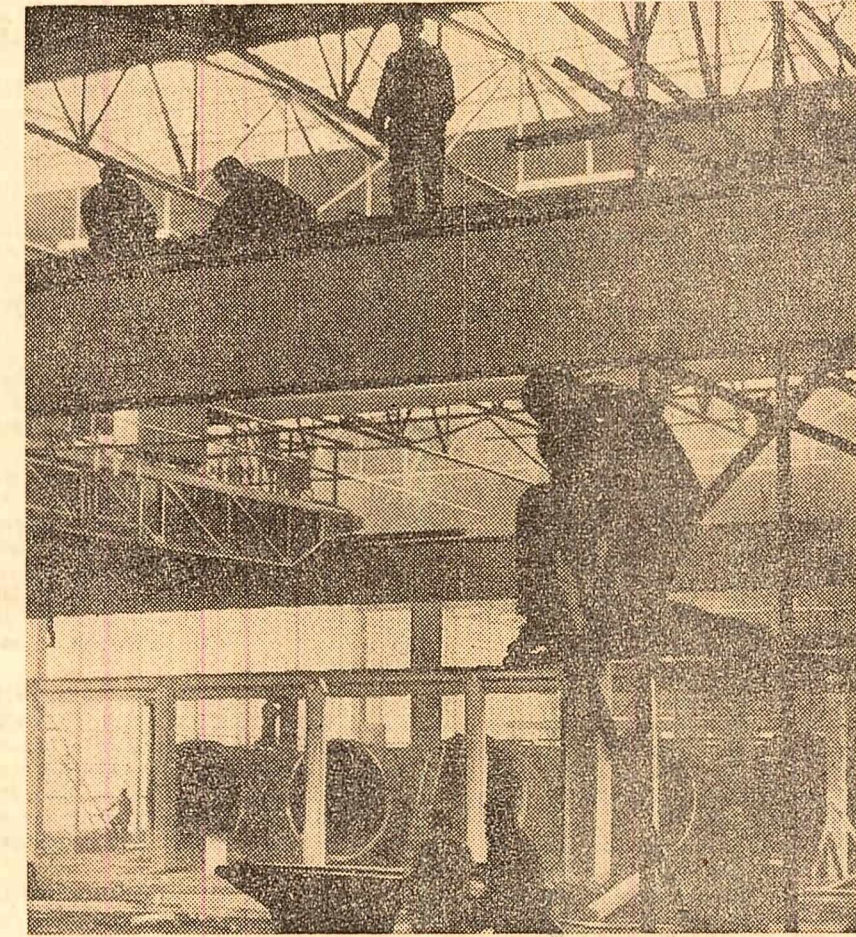
Continuitatea lucrului pe șantiere necesită și în această perioadă eforturi susținute din partea tuturor celor care contribuie la realizarea unor obiective — proiectanți, constructori, beneficiari, întreprinderi furnizoare de materiale și utilaje tehnologice. Probleme ca asigurarea completă a documentației tehnice, aprovizionarea ritmică cu materiale a punctelor de lucru, livrarea după grafic a utilajelor tehnologice constituie premise importante pentru buna desfășurare a tuturor lucrărilor și pregătirea exemplară a construcțiilor anului viitor. O atenție deosebită este necesară să fie acordată organizării judicioase a punctelor de lucru, muncii constructorilor, pentru ca timpul friguros să nu stăjenească bunul mers al lucrărilor. În Capitală ca și în alte regiuni — Galați, Hunedoara — trebuie urmate lucrările de finisare a locuințelor înclinate până la sfârșitul anului toate apartamentele planificate să fie date în folosință.

Eșalonarea rațională a lucrărilor, pe baza graficului de execuție, repartizarea formajilor de muncitori în raport cu specificul și urgența obiectivelor, urmărirea îndeplinirii planului de producție, folosirea utilajelor cu randament sporit — sînt mijloace prin care fiecare colectiv de șantier poate asigura un ritm de lucru susținut. În mod temeinic se cere organizată munca la montarea utilajelor tehnologice pentru ca acestea să nu fie deteriorate de intemperii. Bine procedeză acele șantiere care, îndată ce pri-

mesec utilaje, trec operativ la montarea lor. Pe majoritatea șantierelor se toarnă un volum important de betoane. Este necesar ca măsurile luate pentru a se evita înghețarea betoanelor să fie întărite printr-un control riguros din partea laboratoarelor de șantier, prin urmărirea de către maștrii și inginerii a operației de turnare a betoanelor.

Iarna este, pe șantiere, un „anotimp activ” în domeniul calificării și ridicării calificării constructorilor, al extinderii experienței și metodelor de lucru avansate. Îmbogățirea conținutului și tematicii cursurilor de calificare și specializare, organizarea de conferințe tehnice și discuții pe marginea unor lucrări de specialitate — bine pregătite și orientate spre probleme importante ale muncii în construcții — constituie mijloace menite să facă mai eficientă lupta constructorilor pentru grăbirea ritmului și îmbunătățirea calității lucrărilor.

Organizându-și tot mai bine munca în lunile de iarnă, extinzînd metodele moderne de execuție, constructorii de pe șantierelor noilor obiective industriale și de locuințe pot grași ritmul lucrărilor — condiție esențială pentru urgentarea dării în funcțiune a construcțiilor.

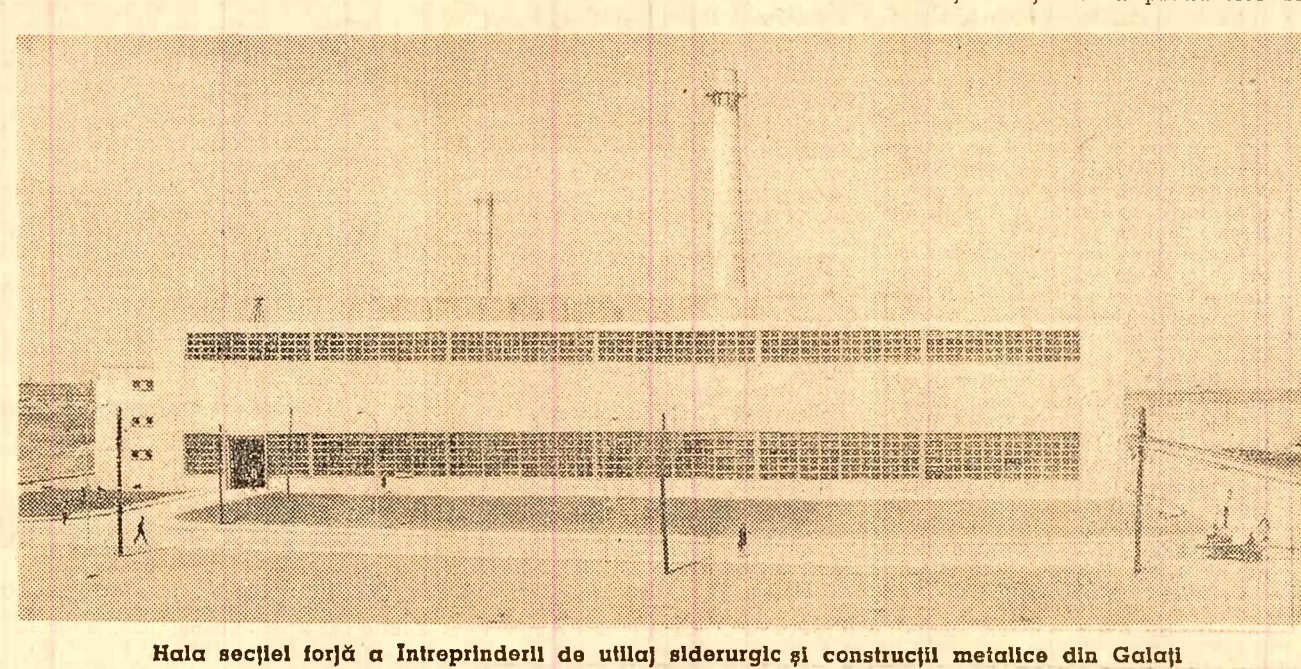
Fabrica de betoane ușoare Militari. Se execută lucrări interioare în secția autoclave. Foto: R. Costin

Lucrările continuă în ritm intens

PITEȘTI (coresp. „Știința”). — Constructorii hidrocentralii „16 Februarie” de pe Argeș realizează și în aceste zile de iarnă un ritm intens de lucru la turnarea betoanelor în corpul barajului și la alte lucrări. Pînă acum la baraj s-au turnat peste 205.000 metri cubi de beton. Se amenajează fundațiile turbinelor în uzina subterană, iar la puțurile Sterescu și Mătușa se execută excavații și betonări.

Desfășurarea normală a lucrului este o urmare a măsurilor luate aici pentru anotimpul rece. La baraj, s-a instalat încă un cazan pentru apă caldă necesară

preparării betoanelor, au fost verificate și completate instalațiile electrice, de apă, s-au procurat peste 2.400 metri pătrați de prelate pentru protecție etc. Toate loturile galeriei de fugă și prepararea betoanelor în stații centrale proprii. La loturile Topolog, Cumpăna, Valea cu Pești s-au creat stocuri tampon de ciment pentru 30 de zile, iar la sectoarele de captări secundare s-au adus cantități însemnate de agregate. În acest fel va exista continuitatea în ritmul de lucru chiar și în eventualitatea unor întreruperi de circulație provocate de avalanșe, inundații sau căderi de zăcă.

Hala secției forjă a întreprinderii de utilaj siderurgic și construcții metalice din Galați

- În ziarul de azi:**
- Viața de partid (pag. 2-a).
  - Ilie Constantin: O treaptă spre maturitate (pag. 2-a).
  - Însemnări din Japonia: I. Mărgineanu — Tokio '64 (pag. 3-a).
  - În lumea științei și tehnicii (pag. 4-a).
  - Sport (pag. 5-a).
  - Corespondență din Brazilia: V. Oros — Comoara din Sergipe (pag. 5-a).

Terminarea digului inelar din Insula Mare a Brailei

Lucrările de pe șantierul de hidroameliorații din Insula Mare a Brailei au terminat construirea digului inelar în lungime de 135 km, care fereste de inundații o suprafață de aproape 72.000 ha. Lucrările de defrișare a pădurilor de pe traseu, curățirea terenului de rădăcini, precum și cele de construcție și finisare a digului au fost făcute în întregime cu mijloace mecanizate. În cursul lucrărilor de construcție a digului au fost defrișate 1.138 ha pădure de salcie și plopi, iar în cei 135 km de dig construcții s-au excavat și așezat peste 9.280.000 mc pământ.

În aceste zile se fac ultimele finisări la porțiunile de dig nou construite și care loc mutarea utilajelor terasiere din Insula Mare a Brailei pe șantierul de hidroameliorații de la Brates, Prundu și altele. (Agorpres)

NOI CĂMINE STUDENȚEȘTI

În apropierea orașelului studențesc de pe malul Dimbovitelor, construit între anii 1961—1963, s-a deschis de curând un nou șantier. Aici va fi ridicat noul grup social studențesc din cartierul Regie II. Se vor construi trei cămine cu o capacitate de 1.200 de locuri. Astfel, complexul va putea găzdui peste 4.300 de studenți.

Metode moderne de control la cuptoarele de oțel

Un colectiv de cercetători de la Institutul de fizică atomică din București a construit și experimentat cu succes, la Uzinele „Tractorul”, o instalație bazată pe izotopi radioactivi necesară determinării încălzirii în cuptoarele de oțel. Noua aparatură permite efectuarea unui control continuu, din astfel posibilitatea ca nivelul să fie menținut mereu constant și prin aceasta să se asigure o funcționare precisă a cuptoarelor.

ÎNTEPRINDEREA DE UTILAJ SIDERURGIC ȘI CONSTRUCȚII METALICE — GALAȚI

De la Cătușa, din marginea Galațiului cît cuprinzi cu ochii se vede platoul Siliștilor, unde se înalță Combinatul siderurgic. Pe întinsul șantierului atrage atenția un grup de hale masive, cu o arhitectură modernă. Ele adăpostesc întreprinderea de utilaj siderurgic și construcții metalice-Galați, care produce construcții metalice, utilaje siderurgice, poduri rulante grele și alte utilaje. Majoritatea produselor sînt

destinate viitorului combinat. De curînd întreprinderea a început să lucreze cu toate secțiile prevăzute. Ea a livrat combinatului construcții metalice pentru vitorul laminor, șifpi, terme și timplărie metalică pentru închiderea hanelor etc. Noua întreprindere a devenit un furnizor și pentru alte șantiere de construcții industriale. Au fost expediate la Hunedoara construcții metalice pentru noul laminor de 800 mm. Produsele întreprinderii au început să fie cunoscute și pe alte șantiere de construcții industriale din țară.

Deși întregul colectiv al întreprinderii s-a încheiat în ultimele luni, oamenii au reușit să stăpînească tehnica modernă. Sînt concludente în această privință rîmicitatea îndeplinirii planului, calitatea producției, creșterea constantă a producției muncii și cei aproape 1.300.000 lei economisii la prețul de cost în perioada care a trecut de cînd întreprinderea a fost pusă în funcțiune. Uzina și-a îndeplinit cu 27 de zile înainte de termen planul producției globale și marfă pe acest an. S-a realizat și o depășire cu 1,8 la sută a productivității muncii.

Radu APOSTOL
coresp. „Știința”

Astăzi încep „ZILELE ION CREANGĂ”

1889
1964
75 DE ANI DE LA MOARTEA LUI ION CREANGĂ

Astăzi, în întreaga țară, se vor desfășura primele manifestări din cadrul „Zilelor Ion Creangă”. În perioada dintre 13 și 20 decembrie, nenumărații iubitori ai operei marelui scriitor vor putea lua parte la conferințe și simpozioane organizate cu acest prilej, vor putea urmări spectacole cu dramaturgii după lucrările sale, emisiuni speciale la radio și televiziune etc.

Înalta prețuire de care se bucură în anii noștri creația lui Ion Creangă se oglîndește și în tirajul pe care l-au atins operele sale după 23 August. În limba română și în alte limbi, editurile noastre au tipărit în aceste două săptămîni peste 4.200.000 de exemplare. Semnificația acestei cifre apare și mai elocventă dacă ne gândim că în timpul vieții lui Creangă n-a văzut lumina tiparului nici măcar un volum în care să fie adunate povestile și povestirile sale.

Dintre cele 144 de titluri apărute în anii de democrație populară amintim ediția de „Opere” îngrijită și prefațată de acad. G. Călinescu (colecția „Clasicii romîni”), într-un tiraj de 30.000 de exemplare, cele patru volume de „Amintiri”, „Povești, povestiri”, „Fagințele”, „Amintiri, povestiri, povestiri” apărute în „Biblioteca pentru toți” însumînd 170.000 de exemplare, edițiile tipărite în colecția „Biblioteca școlară” într-un tiraj ce atinge cifra de

250.000 de exemplare, volumele de povestiri Iluzos ilustrate tipărite de Editura tineretului în tiraje de sute de mii de exemplare pentru micii cititori, ediția bibliotecii bilingvă, romîno-franceză, a „Operele” sale (Editura Meridiane), sau volumul tipărit în acest an de Editura pentru literatură, intitulat „Povești, amintiri, povestiri”, a atingînd tirajul de 110.000 de exemplare. Aceste cifre oglîndesc interesul viu pe care îl trezește astăzi opera lui Ion Creangă, răspîndirea ei în masele largi.

Citiți în pag. a III-a articolul: „Întreprinderea genului popular” de Demostene Botz.

Universitățile serale de marxism-leninism

Universitățile serale de marxism-leninism sînt frecventate anul acesta de un mare număr de membri și candidați de partid, oameni ai muncii fără de partid. Lecțiile ce se predau aici, seminariile — unele organizate pe bază de referate — sînt urmărite cu viu interes de către cadre din aparatul de stat și economie, muncitori, cadre didactice, medici, juristi și alte categorii de intelectuali care au urmat cercuri de studiu de tip superior sau cu pregătire echivalentă acestora. În regiunea Galați sînt înscrisa la Universitatea serală de marxism-leninism peste 1.500 cursanți, față de 600, cîți erau înscrisi anul trecut, în regiunea Oltenia 970 față de aproape 680, iar în regiunea Iași în acest an urmează cursurile universității serale cu 320 cursanți mai mult decît anul trecut.

Corespunzător numărului crescînd al celor care vor să studieze și să însușească învățătura marxist-leninistă în această formă de învățămînt, comitetele regionale de partid au luat în acest an unele măsuri pentru dezvoltarea universităților serale. În prezent, funcționează 20 universități cu 28 de filiale. Și-au început activitatea 3 universități serale noi: una în regiunea Bacău, la Piatra Neamț; două în regiunea Oltenia — la Tr. Severin și Tg. Jiu; au luat ființă 10 noi filiale (dintre care cinci s-a încheiat) urmînd ca în cursul acestei luni să înceapă activitatea încă 9 filiale.

Organizate pe secții profilate — economie, filozofie și istorie — cursurile universităților serale au o durată de 3 ani, iar lecțiile și seminariile au loc o dată la două săptămîni. Cursanții primesc cunoștințe despre construcția de partid, economia politică a capitalismului și a socialismului, materialismul dialectic și istoric, unele probleme ale istoriei patriei, istoria P.M.R. și a mișcării comuniste și muncitorești internaționale.

Afluența continuă spre această formă superioară de învățămînt de

partid se datorește faptului că ea asigură cursanților o înaltă pregătire politică și ideologică, le creează multiple posibilități pentru aprofundarea temeinică a învățăturii marxist-leniniste și a politicii partidului nostru.

Această formă de învățămînt se bazează pe expuneri urmărite cu mult interes de cursanți. Comitetele regionale de partid au luat măsurile necesare pentru ridicarea calității învățămîntului ce se desfășoară în cadrul universităților serale de marxism-leninism, selecționînd pentru aceasta propagandisti dintre activiști cu înaltă pregătire, cadre didactice, ingineri, care să asigure lecțiilor și dezbaterilor din seminarii un nivel teoretic și rezonanzator exigentelor pregătirii ideologice și politice a cursanților.

Publicăm mai jos programul Universității serale de marxism-leninism din orașul București pentru luna decembrie a.c. La secția economie pentru cursanții anului I lecția „Reproducția capitalului social și venitul național în capitalism. Crizele economice de supraproducție”; cursanții din anul II audiază lecția „Creșterea sistematică a nivelului de trai al poporului nostru. Legea economică fundamentală a socialismului”; iar cei din anul III lecția „Investițiile și căile sporirii eficienței lor economice”.

La secția filozofie se expun lecțiile: „Legea unității și luptei contrariilor” pentru cursanții anului II, iar pentru cei din anul III „Materialismul istoric despre raportul dintre existența socială și conștiința socială. Activitatea P.M.R. pentru dezvoltarea conștiinței socialiste a oamenilor muncii în etapa actuală”. Programul secției istorie prevede pentru anul I tema: „Marea Revoluție socialistă din octombrie și însemnătatea ei istorică mondială. Mișcarea muncitorească internațională în perioada avîntului revoluționar de după Revoluția din octombrie. Crearea internațională a III-a Comuniste (1917—1924)”, iar pentru anul III lecțiile: „Creșterea luptei revoluționare din România după primul război mondial. Greva generală din octombrie 1920. Crearea Partidului Comunist din România” și „România în perioada stabilizării relative a capitalismului și în primii ani al crizei economice (1922—1931). Luptele sociale din această perioadă. Lichidarea luptelor fracționiste din P.C.R. Congresul al V-lea al P.C.R.”

În programul anului I filozofie și anului II istorie se prevede lecția din cursul de construcție de partid: Sarcinile muncii ideologice în perioada desăvîrșirii construcției socialiste în țara noastră. Conducerea de către organizațiile de partid a propagandei de partid și a muncii politice de masă.

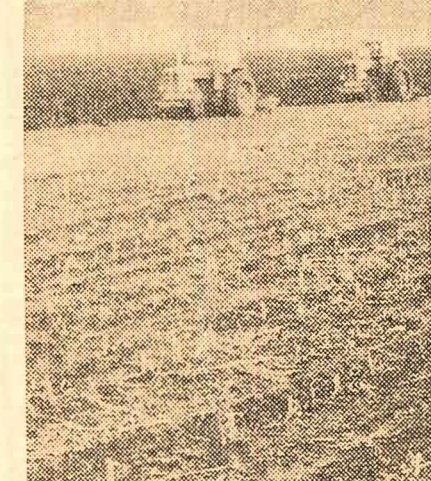
ARĂTURI PE TOATE SUPRAFETELE

În săptămîna aceasta, aproape în toate regiunile țării, vremea a continuat să fie prielnică pentru executarea arăturilor pe terenurile destinate însămînțării de primăvară. În regiunile Bacău și Galați, datorită folosirii din plin a timpului favorabil și a mijloacelor mecanice, această importantă lucrare a fost terminată. Rezultate bune s-au obținut și în regiunile Cluj, Dobrogea, Ploiești, București. Pentru recolta anului viitor este foarte important înșă ca în întreaga țară să se facă ogoare pe toate terenurile prevăzute. Aceasta impune ca acolo unde mai sînt suprafețe neare, și îndeosebi în regiunile Argeș, Brașov, Crișana, Hunedoara și Iași, să nu se retragă tractoarele din cîmp, ci să se continue în ritm susținut arăturile.

S-a terminat executarea ogoarelor de toamnă

GALAȚI (coresp. „Știința”). — Timpul bun de lucru în cîmp le-a permis mecanizatorilor și colectivizatorilor din regiunea Galați să continue într-un ritm susținut arăturile pentru însămînțările de primăvară. Pînă acum această lucrare a fost executată pe o suprafață de 353.000 de hectare, depășindu-se prevederile inițiale. Unitățile agricole socialiste din raioanele Brăila, Făurei și Galați, unde munca a fost mai bine organizată, asigurîndu-se schimburi II pe un număr mare de tractoare, au terminat primele acest-

te lucrare. O dată cu arăturile au fost încorporate în sol aproape 160.000 tone de îngrășăminte organice.

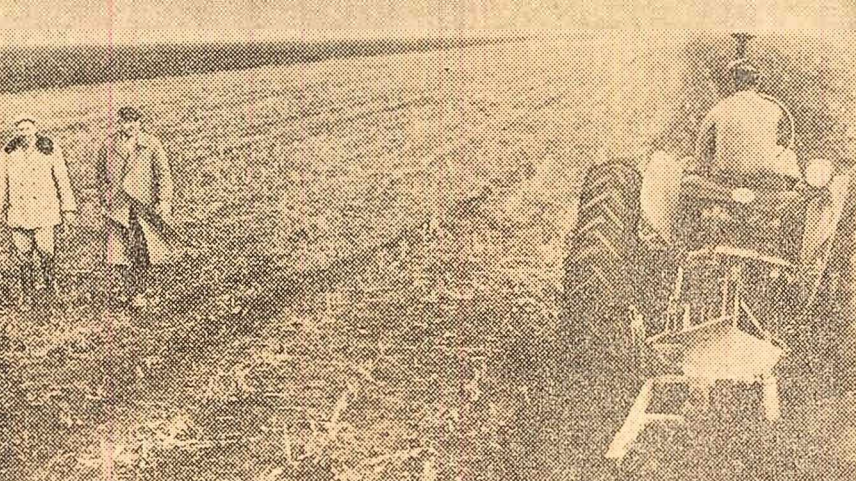
Gospodăria agricolă de stat Slobozia-Ciorăști, regiunea Galați, a arat în această toamnă, pentru însămînțările de primăvară, peste 1.400 hectare. În fotografie: se execută arăturile pe ultimele suprafețe.

Tractoarele să lucreze din plin

PITEȘTI (coresp. „Știința”). — Numeroase unități agricole socialiste din regiunea Argeș au obținut rezultate bune la executarea arăturilor de toamnă. În prezent, în multe gospodării colective această lucrare se efectuează pe ultimele suprafețe. Cu toate acestea, așa cum rezultă din situația existentă la consiliul agricol regional, pe ansamblul regiunii arăturile de toamnă sînt mult rămase în urmă. Din suprafața prevăzută s-a realizat pînă acum cu puțin peste jumătate. Cauza? Necesitatea tractoarelor la întreaga lor capacitate. În ziua de 11 decembrie, bunăoară, din 2.270 tractoare au lucrat la arat doar 1.100. În raionul Găești se semnalează că o serie de

tractoare de la S.M.T. Greci nu pot fi folosite deoarece conducerea S.M.T. nu s-a îngrijit să asigure suficientă faruri, iar unele defectuine la mașini nu sînt remediate operativ. Așa s-a întîmplat la G.A.C. Mătușaru unde 7 tractoare n-au fost utilizate pe tot timpul prielnic din lipsă de lumină. Tot în acest raion o parte din tractoarele S.M.T. Teiu, care deservev gospodăriile colective din Morteni, Rătești și Sperieșeni au fost aduse în stațiune deși mai aveau încă de lucru.

În regiune sînt condiții ca să se grăbească ritmul arăturilor, astfel ca această importantă lucrare să fie executată pe toate suprafețele prevăzute.

Tractorul lucrează din plin pe suprafața rămasă de arat în gospodăria agricolă socială din regiunea Argeș.

BAIA MARE Se extinde rețeaua de termoficare

În orașul Baia Mare, unde anul acesta a fost dată în exploatare cea de-a 11-a centrală termică de cartier, numărul apartamentelor racordate la rețeaua de termoficare a ajuns la aproape 3.500, iar lungimea rețelei de aducțiune și distribuție a apei supraîncălzite totalizează acum aproximativ 20 de kilometri. Pentru extinderea în continuare a acestui

sistem de încălzire a locuințelor, constructorii execută, în prezent, lucrări care vor asigura termoficarea altor peste 1.000 de apartamente. Se apropie de sfîrșit construcția unei noi centrale termice de cartier, iar în cvartierul alflat în curs de distribuție pe malul drept al Săsarului urmează a fi date în exploatare alte două asemenea centrale.

Pe glob în 24 de ore

Trei chestiuni în dezbaterile Consiliului ministerial al C. E. E.

Consiliul ministerial al Pieței comune s-a întrunit sîmbătă pentru a dezbate trei probleme importante referitoare la unificarea prețurilor cerealelor. Este vorba de nivelul viitoarelor prețuri, data intrării lor în vigoare și volumul despăgubirilor ce ar urma să fie plătite agricultorilor vest-germani.

Criza constituțională din Guyana Britanică

Guvernatorul englez al Guyanei Britanice, Richard Luyt, a anunțat sîmbătă că a invitat pe Forbes Burnham, lider al partidului Congresul Național al poporului, să accepte numirea sa în funcția de prim-ministru, înlocuindu-l pe Cheddi Jagan, lider al Partidului Popular Progresist, care a obținut cele mai multe voturi în alegerile generale. Agenția U.P.I. apreținză că acesta este primul pas către

Premierul britanic va vizita R. F. G.

Ministerul de Externe al R.F.G. a anunțat sîmbătă că primul ministru britanic, Harold Wilson, va vizita Bonnul în cursul lunii viitoare, pentru a avea întîlniri cu cancelarul vest-german Ludwig Erhard.

R. S. A. Cea mai drastică lege segregacionistă

Guvernul Republicii Sud-Africane a anunțat intrarea în vigoare, începînd de la 1 ianuarie 1965, a legii numită Actul de amendament al legislației africane, apreciată de observatori ca cea mai drastică lege segregacionistă din această țară. Ea prevede instituirea unui control sever asupra schimbării domiciliului și locului de muncă a peste 7 milioane de africani care locuiesc în orașele și saatele din afara rezervatiilor destinate populației africane.

„ZILELE ION CREANGĂ”

Întrupare a geniului popular

Int-un cuvânt rostit de maestrul Mihail Sadoveanu în 1954, tot cu prilejul unei aducerii aminte a lui Ion Creangă, acesta spunea: „Când l-am sărbătorit pe Eminescu, dănuți, am mulțumit căldușitorilor republicii noastre în numele scriitorilor, că au dat sufletului nostru această satisfacție. Dar nu mulțumim numai pentru aceste sărbători ale înaintașilor noștri. Mulțumim din toată puterea inimii noastre Comitetului Central al Partidului Muncitoresc Român și guvernului pentru ridicarea poporului nostru la înălțimea valorilor culturale”.

Impărtășirea acestor valori culturale de către popor e tulmănoasă și plină de sete. Larga manifestare de masă, organizată până în cel mai depărtat sat, aduc poporului lumina celor mai strălucite creații, care își au obârșia în popor și care sînt atât înepoate acestuia, căci realitatea ne-a arătat că nu există mare operă de artă care să nu-și aibă rădăcinile în popor. În 14 iunie acest an, la Ipotești s-au adunat sute înțeleși de țărani să cinstească memoria marelui Eminescu. A fost o revărsare de costume de sărbătoare, din poezia pădureii până în casa lui părintească. S-a manifestat astfel, ca într-o procesiune antică, cea veșnică comuniune între popor și întruparea cea mai înaltă a geniului său. E ceea ce a impresionat mai mult pe oaspeții străini — scriitorii și învățații.

Orinduirea socialistă dă prețuirea cuvenită tuturor marilor noastre valori culturale, înute în întineresc, ce cred că lumina lor se poate încăbuși sub tăcere și ignorare. Anul acesta numai s-a sărbătorit centenarul Universității București, cu cin-

stirea tuturor oamenilor de știință — profesori care i-au întemeiat și

păstrat, în anii vitregi, un prestigiu de mare clasă; s-a serbat centenarul învățămîntului artistic, cu lumina, la locul de onoare, a chipului marilor noștri artiști din trecut; s-a desfășurat în proporții grandioase cel de-al treilea festival Enescu, la care au participat unele din cele mai ilustre personalități muzicale din toată lumea.

Iar acum, în zilele de 13—20 decembrie, se comemorează în toată țara 75 de ani de la moartea lui Ion Creangă. E o nouă mărturie a grijii pe care o poartă partidul și statul nostru de democrație populară nu numai pentru bunul trai material, dar și pentru desăvîrsirea spirituală a poporului, prin promovarea valorilor lui autentice de totdeauna.

Semnificația acestei sărbătoriri este și mai grăitoare prin aceea că este vorba de cel mai popular scriitor al patriei noastre, în a cărui operă trăiesc datinele, obiceiurile, limba, poezia, morală, filozofia poporului român. Ion Creangă este reprezentantul acestui popor în așa măsură încît citindu-l ai impresia că mulțimile inesele s-ar fi întrupat și ar fi scris ele, ca un singur om, ca un uriaș, ca într-un basm cu eroi legendari. Istoria îndepărtată a oricărui popor este o istorie de lupte, de înfrîngerii și victorii, de eroi — e o epopee. Eroii lui Creangă, oameni din popor, țărani din Humulești, ci în puterea sa de creație, în puterea de a crea tipuri vii. Toți acei care l-au studiat și au înțeles pe Creangă au spus că în poveștile

sensului, personaje de mitologie. E o anumită viziune, grandioasă, universală în această măsură a staturii eroilor, pînă la nevorosimil, pînă la neîntrec, deși sub fiecare din acești eroi, dacă-i dezbraci de grandioasa lor costume, găsești făcătii din Humulești, satul natal al lui Creangă.

Oamenii obișnuți, bine cunoscuți în satul lui, capătă în opera lui Creangă o grandioasă de coloși, întrind în povești ca niște iscodiri fantastice. Chiar amintirile din copilărie adună asemenea elemente din viața de la țară, intrate în dăni și obiceiuri de milenii, încît ele depășesc povestirea propriei sale copilării și reprezintă cum spune alii de conșcis și frumos G. Călinescu, „copilăria copilului universal”.

Acesta e darul fără seamă al genurilor. Eminescu a cîntat dragostea universală, dragostea tuturor tinerilor, prin generații. Creangă dă și el copilăriei din amintiri ca și fîntîmilor din povești un caracter universal. De aceea mi se pare că în brăileanu are dreptate cînd definește opera sa drept epopeea poporului român.

Marea valoare a operei lui Creangă nu stă doar în limba lui, în simplitatea și spontaneitatea expresiilor, ci în puterea sa de creație, în puterea de a crea tipuri vii. Toți acei care l-au studiat și au înțeles pe Creangă au spus că în poveștile

sale cu animale el a folosit metoda lui La Fontaine care, în dobitoacele din fabulele sale, a zugrăvit viața de atunci și pe oamenii din timpul său, pînă și pe Ludovic al XIV-lea. Capra lui Creangă e o văduvă și țezii, copiii ei. Astfel, animalele sînt văzute omeneste sau, mai exact, oamenii sînt ascunși în dosul măștilor de animale (ca în „capra” de Anul nou). Știința nu a putut încă pînă acum, cu toate enormele ei progrese, să creeze viață. Literatura, prin chipuri din reprezentanții ei de seamă, în special acei prin care vorbea mai direct poporul, a putut să creeze oameni vii. Creangă a fost printre aceștia. În toate povestirile sale oamenii trăiesc cu o putere extraordinară. Ele sînt viață din viața poporului, a țăranelor moldovene, și încă din ce este mai general omenesc, mai universal în această viață cu specificul ei.

Cu toate acestea, asupra operei sale s-a păstrat, aproape o jumătate de veac după moartea umilului și ofensatului, o tăcere pe care Mihail Sadoveanu o denuște „crimă-lă”. Lumea de sus, cu mici excepții, nu se ocupa de „țărâniile” unui institutor sărac, ridicat dintre oropsiții muncitorilor de palmele. Răspunsul a venit fizic, de abia sub orînduirea noastră de azi, cînd guvernul României noi și Partidul Muncitoresc Român au creat în această țară condițiile altei vieți culturale, pentru popor, și cînd Academia nouă a Republicii Populare Romine a așezat pe Ion Creangă într-un membru săi de onoare post-mortem.

Azi satul a ieșit din ceața eresurilor. Viața, filozofia țăranelor, s-au schimbat. El începe să-și explice științific fenomenele naturii, să iasă din peisaj și atmosfera în care îl îneca ignoranța. Locul superstițiilor îl deține adevărul științific.

Felul de viață pe care l-a fixat Creangă în paginile sale aparține trecutului. Pentru o operă ca a lui cu trebuit aproape condițiile în care s-a născut literatura populară, cea nescrisă, cea purtată prin viu grai, din gură în gură. Fenomenul literar Creangă nu se mai poate repeta așa cum alt Homer nu se mai poate repeta. El este și va rămîne unic. În comora literaturii universale, povestirilor Ion Creangă a însemnat cu litere veșnice existența pe o anumite treaptă și geniul poporului nostru.

Simpozion „Creangă”

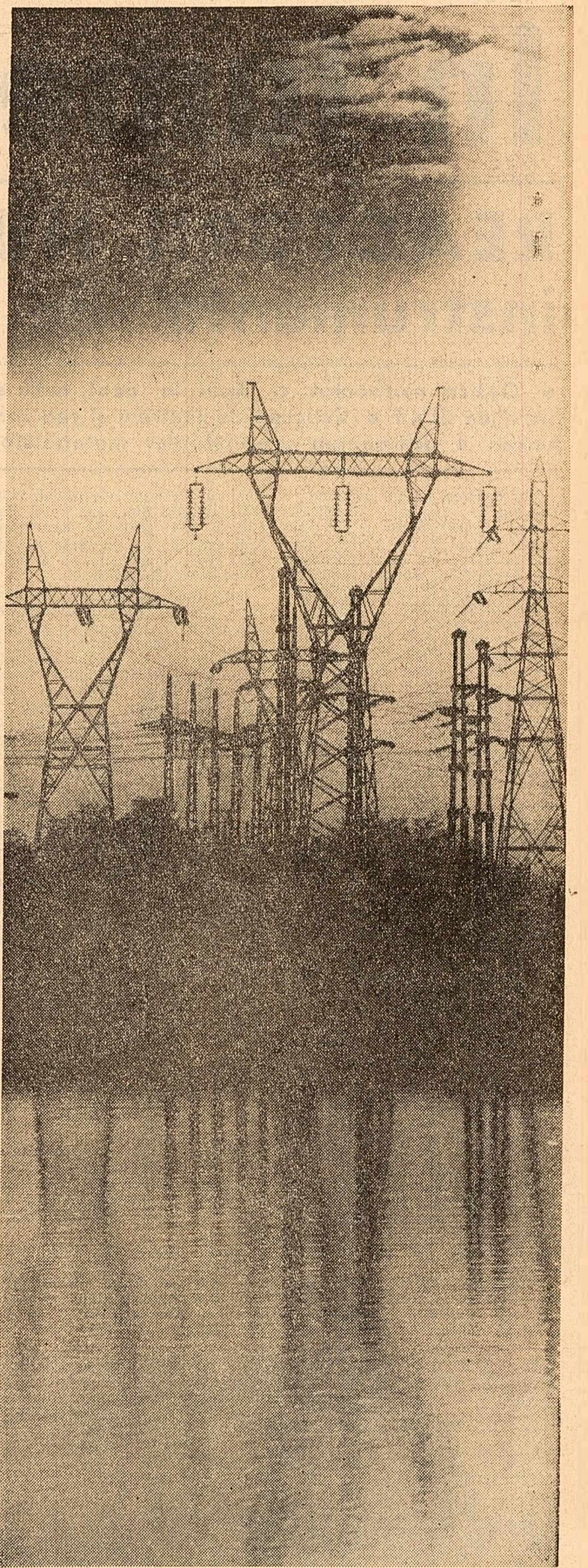
În cadrul comemorării a 75 de ani de la moartea lui Ion Creangă, în sala de lectură a bibliotecii centrale regionale din Iași a avut loc sîmbătă un simpozion literar privind viața și opera scriitorului. Și-au dat concursul actorii ai Teatrului Național din localitate. Tot la Iași, Teatrul de păpuși prezintă pentru cei mici, zilnic, timp de o săptămînă, dramatizări după povestirile lui Creangă: „Pungața cu doi bani”, „Capra cu trei iezi”, „Povestea porcului”.

La școala de 8 ani din Humulești s-a deschis sîmbătă o expoziție de documente și fotografii înfățișînd momente din viața și opera lui Ion Creangă.

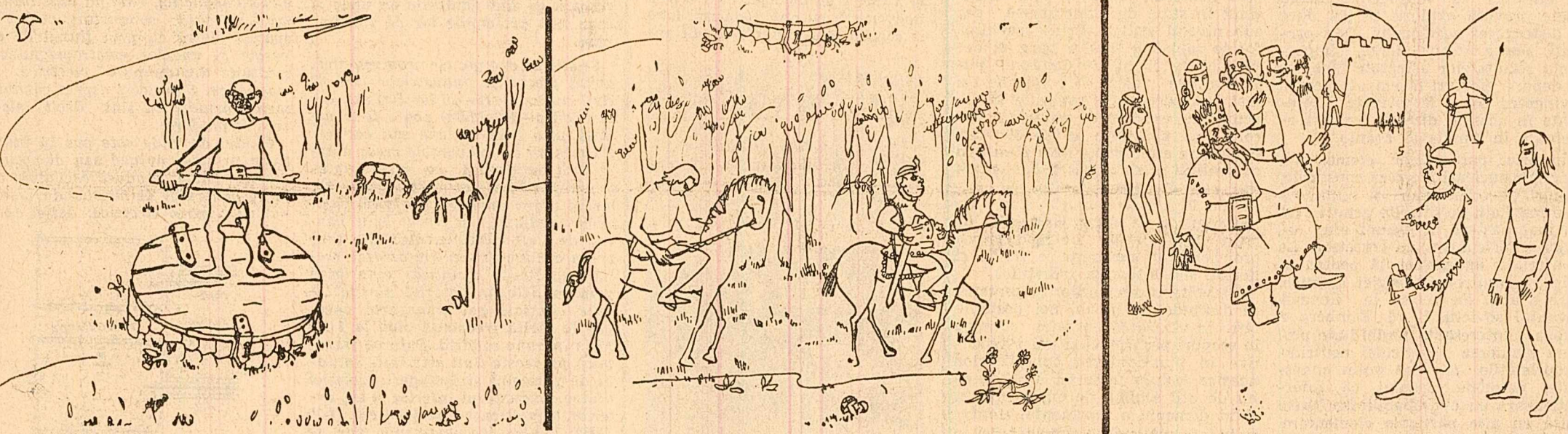
Schimburi bibliografice

În decursul acestui an, Biblioteca Centrală Universitară din București a trimis universităților din Acra (Ghana), Budapesta (R. P. Ungară), Caen (Franța), Indiana (S.U.A.), Kyoto (Japonia), Roma (Italia), Skoplje (R.S.F. Iugoslavia), donații de cărți din domeniul științei, artei și literaturii romine. În același timp, ea a primit asemenea donații din bibliotecile universitare din Edinburgh, Moscova, Oxford și Paris. Tot pe adresa bibliotecii bucureștene sosesc zilnic numeroase scrisori și colete cu cărți, reviste și ziare, trimise de 520 instituții similare din 65 de țări, cu care întreține schimburi de publicații. În acest fel patrimoniul bibliotecii, care în prezent depășește 1.200.000 volume, se îmbogățește continuu cu tratate și publicații destinate cadrelor didactice și tineretului universitar.

(Agerpres)

Pe magistralele energetice Foto: Ion MICLEA

C. PILIUȚA: Ilustrații la „Harap Alb”

ÎNSEMNAȚII DIN JAPONIA

TOKIO '64

Pregătit să-și impresioneze oaspeții prin dimensiunile sale, cel mai populat oraș al lumii în timpurile noastre, pe malul oceanului — pe care omul l-a silit să bată în retragere și să cedeze pămînt pentru lungile piste de beton — cu noua poartă aeriană deschisă ca un evantai multicolor și înfrînzîndu-se pe o suprafață totală de 350 de hectare. La fiecare patru minute, un avion sosește sau pleacă, aeroportul Haneda pîrînd la ceasurile înserării o imensă boltă răsturnată.

Capitala niponă și se dezvoltă sub cele mai ciudate înfățișări, ca o ilustrare vie a operei sculptorului Tankei, cel ce a dăltuit în lemn, în o mie de ipostaze, chipul aceleiași zeițe Kanon, aflată sub cupola templului Sanju-Sangendo din străvechiul Kyoto. Amestec bizar de trecut și prezent, orașul înfrîns pe o suprafață de 2.027 km p își oferă prilejul de-a face cunoștință cu Japonia anulului '64, cu realitățile și contrastele ei.

Vasta panoramă a „capitalei orientale” — cum poate fi redată în traducere denumirea de Tokio — își are desigur o explicație în faptul că atât de frecventele cutremure de pămînt au impus ca o necesitate dezvoltarea pe orizontală a acestui oraș în care trăiesc aproape 11 milioane de locuitori. De altfel, ritmul vertical al construcțiilor mai înalte de 33 de metri. Fiecare, deoarece Japonia se află în mijlocul centurii de foc a Pacificului. Abia în anii din urmă marile tructuri au plantat în inima Tokioulii buidinduri antisismice de oțel și sticlă, copii fidele ale zgirilor norilor americani.

Există o coincidență simbolică între cartierul blocurilor înalte, Marunuchi, sediul marilor finanțe și al cercurilor de afaceri, și New York. Se știe că Pieile Roșii au cedat insula Manhattan olandezilor pentru infima sumă de 24 dolari. La fel, guvernul japonez a vîndut, în 1888, un lot de pămînt din mijlocul tinerei capitale japoneze, familiilor Mitsubishi, una din cele trei mari familii cele mai bogate ale epocii, iar acest petic trecut prin afiea și afiea metamorfoze este Marunuchiul de astăzi.

Este de-a dreptul impresionantă imaginea nocturnă a capitalei, văzută de la înălțimea celor 333 m ai Turnului Tokio, un colos de oțel mai înalt cu 13 m decît celebrul Turn Eiffel din Paris. Jocul feeric al reclamelor luminoase, una mai ingenioasă ca alta, creează o atmosferă de adevărat carnaval. Iar în nopțile se-

nine, cu lună, deslușești ca o umbră în depărtare, conul muntelui Fuji. Tokio este asemuit cu o oglindă în care poți vedea limpede chipul Japoniei. Foarte adevărat. Colindînd pe largile autostrăzi, pe care se scurg pe cîteva rînduri, ca niște șuvoaie, șirurile nesfîrșite ale autovehiculelor, plimbîndu-te prin îndepărtatele cartiere, vizitînd modernele fabrici și uzine ori parcurile întoldeana populare, ai prilejul să te familiarizezi cit de cit cu viața și obiceiurile acestei țări, să-ți cunoști poporul harnic și talentat, atât de ospitalier și iubitor de frumos, de viață.

Căci Tokio — fără a fi în același timp și capitala industrială a țării, titlul acesta disputîndu-și-l cu Osaka — este înconjurat de un adevărat brîu de mari fabrici și uzine, începînd de la oțelării și fabrici constructoare de mașini, continuînd cu întreprinderile în care se nasc minusculele aparate cu tranzistorii sau televizoarele în culori și terminînd cu marile filaturii și țesătorii. Vizitînd multe din aceste fabrici, în care se remarcă un înalt nivel tehnic, prezența utilajului modern, îți poți face o imagine concludentă asupra dezvoltării industriale a Japoniei. Ea se situează astăzi în lume pe primul loc în producția de nave — și acest lucru aveam să-l vedem și mai limpede în timpul vizitei pe vasele șantiere de la Osaka — pe locul al doilea la producția de fire și fibre sintetice, aparate de radio, televizoare și autocamioane, pe locul al treilea la producția de oțel și ciment.

O contribuție la împropășirea peisajului marelui oraș au avut Jocurile Olimpice, pentru prima oară găzduite de continentul asiatic. Acestea au adus cu ele nu numai sulful puternic al marilor confruntări sportive internaționale, nu numai spiritul păcii și prieteniei, dar și schimbări care au întinerit orașul, dăruindu-i un plus de frumusețe și prospețime. Mă refer aici nu atât la minunatele construcții sportive, unele dintre ele ca sala Budokan sau cea a gimnaziului Metropolitan, adevărate opere de artă, ci și la vasta rețea de căi de comunicație, la clădirile noi ale hotelurilor, la artelile de circulație suspendate pe piloni; acestea din urmă, trecînd peste riuri, canale și case, vădesc ingeniozitatea inginerilor japonezi. Mă refer și la trenul pe o singură șină, ce unește aeroportul Haneda de oraș în numai 15 minute, distanță străbătută doar în urmă cu un an în peste 40 de minute.

Poate niciieri în altă parte a globului nu îți este dat să vezi ca la Tokio o împletire atât de strînsă a civilizației și

a culturii moderne, a progresului adus de impetușoa dezvoltare a industriei, cu obiceiurile și tradițiile purfînd izul milenilor.

În vreme ce parcul Meiji, cu străvechea sa poartă de lemn ce străjuiește la intrarea templului shintoist, unde călugării vînd talismane și dau relații telefonice turistilor, atrage mii și mii de oameni, în altă parte a orașului, în cartierul veseliei, cum este numit Asakusa, poți fi martorul tradiționalei ceremonii a ceaiului, după cum poți vedea la un obscur cinematograful cea mai recentă peliculă western.

După cum, în vreme ce în cartierul Tsukiji are loc cel mai mare tirg de pe-

te într-o lamă de nedescris și într-un decor de odinioară, în Ginza, celebrul cartier al magazinelor, al cazănilor și cabaretelor, vitrinele sînt pur și simplu inundate de lumina orbitoare a neonului de cele mai felurite culori. Mărfurile sînt aranjate cu fantezie și bun gust, cu un adevărat simț artistic. Dar abia te desparți de uriașul magazin universal „Takashimaya”, cu scări rulante și manechine vii și, după primul colț, te trezești într-o străduță cu puzderie de firul, după cum poți vedea la un obscur cinematograful cea mai recentă peliculă western.

Un vinzător ambulat înfrîns pe beșjoare bucăți de carne friptă, un „mag” își face hoscopolul, iar un bătrîn preot budist te invită la nu știu ce serbare.

Dezvoltat impetuos, tentacular, orașul pune la grea încercare spiritul de orientare nu numai al străinilor, ci și al propriilor locuitori. Ca să găsești o adresă la Tokio este o adevărată aventură, căci majoritatea ulițelor înguste sînt fără nume. Străzile au în majoritatea cazurilor forma literară T și s-ar datoră, conform spuselor, unei superstiții potrivit căreia duhurile rele pot traversa încrucișările nu însă și aceste intersecții în unghi drept. Casele sînt numerotate nu după poziția topografică, ci după anul construcției. Singurii locațiori sînt în măsură să se orienteze. M-am învîrît cu un taxi aproape două ceasuri în jurul unui cartier și numai după ce poșterul a oprit la 5 sau 6 posturi de poliție am reușit să ieșim din acel labirint. Municipalitatea însăși recunoaște că situația este foarte complicată.

O plimbare prin oraș îți prilejuește ades înfîlîri cu frumosul. Capitala, împicșită la hotarele ei de fumul miilor de fabrici, suferînd continuu de pe urma amestecului de ceață și fum care aici este de zece ori mai apăsător decît „smog”-ul Londrei, simte nevoia spațiilor verzi, a parcurilor și grădinilor. Grupurile de arbuști decorativi din parcurile Meiji și

Kiyosumi completează armonios decorul covoarelor florale, meșteșugit aranjate după străvechea artă Ikebana. În preajma porților sfînte — Toro — ca și în splendida grădină a parcului imperial, brăzdată de canale pe care plutesc lebede, se leagănă în bătaia vîntului ce suflă din lergul Pacificului celebriti pini japoneze.

Carînele spirituale ale celor ce îndrăgesc frumosul sînt satisfăcute de nenumăratele muzee și săli de concert, de bibliotecile spre care își îndreaptă pașii deopotrivă tinerii și vîrstnici, muncitorii și intelectuali.

Eram la Tokio, cînd, la 3 noiembrie, poporul japonez sărbătorea ziua culturii. Mă nimerisem și altă dată la Muzeul național, consacrat istoriei și artelor din Japonia. În fața miilor de expozate de o rară bogăție, vizitatorii priveau cu neșaj obiectele din epoca Edo sau Momoyama. Dar parcă acum numărul lor era mai mare; tot așa, la Muzeul național de artă occidentală, unde oamenii zăboveau în fața operei lui Rodin, Matisse, Picasso.

Alte la un muzeu, cit și la celălalt, în rîndurile vizitatorilor predominau vîrstnicii. Presa japoneză arată că mulți tineri s-au îndepărtat de tradițiile alte de bogate ale culturii și artei nipone, fiind atrași mai curînd de filmele de senzații tari și de comiserii decît de concerle sau de spectacolele celebrului teatru Kabuchi. Ziarul de mara tiraj „Yomiuri” scrie într-un editorial, chiar după ziua culturii: „Filmele și programele de televiziune bazate pe glorificarea sexualității și a violenței sînt simptomatice pentru condițiile și viața culturală de astăzi a țării. Lipsurile din domeniul cultural nu sînt oare generate de faptul că dezvoltarea noastră economică nu este în măsură să asigure o nivel de trai satisfăcător pentru toți?”

Autoritățile se declară îngrijorate, de altfel, de proporțiile delictivei în rîndurile tineretului.

Vizitînd capitala, îți reține atenția un fapt semnificativ. Deși orașul, care e suferit mări distrugerii în cursul celui de-al doilea război mondial, s-a dezvoltat rapid, toțiș urmele războiului se mai văd încă îndeosebi în cartierele muncitorești, unde — după cum arată presa — lipsa de locuințe este tot mai acută. Date fiind sporul rapid de populație și ritmul lent al construcțiilor

mai ales în zonele aglomerate, la Tokio problema locuințelor are un profund caracter social. E drept, unii economiști încearcă să explice fenomenul existent prin aceea că în Japonia intr-o tradiție ca familiile să locuiească într-un spațiu restrîns. În căsuțe cu pereți de lemn și carton, să se mulțumească dacă au unde să așeze cele două-trei fetami (rogogini din paie de orez). Costul unei asemenea cămăruțe, nu spunea unul din japonezii cu care ne-am înfîlînit, este ridicat, plătîndu-se pentru ea uneori pînă la o jumătate din salariul unui muncitor. În același timp, la Tokio sînt vile sumptuoase, înconjurate de grădini minunate, în cartierul așa-zis european al orașului, unde locuiesc oamenii bogăți, iar cel ce ocupă apartamente la noul hotel Otami plătesc pentru o singură noapte o sumă echivalentă cu salariul pe cel puțin două luni al unui muncitor calificat.

Într-o seară am văzut în piața Asakusa un om înveșmîntat într-o mantie albă, lungă, înfrînd în mînă un steag alb. Tînărul meu însoțitor, un membru al Asociației de prietenie Japonia-Romînia, mi-a explicat că pe steag e scris o lozincă pentru pace. În marea de oameni care se revarșă la ceasurile acelea spre stația de metrou, un steag alb plutea pe valurile mulțimii... Imaginea acestui steag aveau s-o reintîlnești cîteva zile mai tîrziu în portul Yokosuka, unde mii de oameni cereau „Dragonului Mării”, submarinul atomic american sosit în port, să plece. Sirenele mașinilor poliției nu izbuteau să ecopere acordurile cîntecului „Trezește-te Japonie!”.

Poporul țării de la Soara Răsare, greu încercat de urgența celui de-al doilea război mondial, care a văzut desfășcîndu-se umbrele ucigătoare ale bombelor atomice ce au coperit cu ruine orașele Hiroșima și Nagasaki, își afirmă hotărîrea de a-și aduce din plin contribuția la cauza păcii și prieteniei între popoare.

Năzuința aceasta sinceră aveau să și-o exprime cu diferite prilejuri mulți dintre oamenii cu care m-am înfîlînit alte la Tokio, cit și la Kyoto, Kobe, Osaka sau Hiroșima. Muncitorii sau oameni de afaceri, lideri sindicali sau studenți vorbesc cu optimism despre contribuția pe care poporul japonez o poate aduce la dezvoltarea legăturilor comerciale, culturale și științifice cu alte țări ale lumii, în propriul său interes și al destinderii încordării în relațiile internaționale.

Ion MĂRGINEANU

Tokio 1964: nolle autostrăzi

În lumea științei și tehnicii

REACTORII NUCLEARI instrumente de cercetare

• Optica neutronică • Apel la azot, heliu și hidrogen lichid • Capcane de neutroni și reactori pulsați • Schimbarea proprietăților materialelor

Sint douăzeci de ani de când a fost pus în funcțiune, la Chicago, primul reactor nuclear de către savantul italian Enrico Fermi, emigrat în S.U.A. din cauza persecuțiilor fasciste. Privind astăzi fotografia acestui reactor este impresionant de simplitate construcției: un bloc de grafit în care sunt dispuse bare de uraniu metalic și alături, doar câteva aparate de măsură.

Reactorii de astăzi sunt mult mai complicați, de tipuri diferite, oferind posibilități de utilizare și cercetare care pe atunci nici nu se înțelegeau încă. Nivelul de astăzi are la temelie lămurirea de gândire teoretică și ingeniozitatea experimentală a unei întregi generații de fizicieni, ilustrată de nume ca E. Rutherford, J. Chadwick, F. Joliot-Curie, G. N. Flerov, C. A. Petric, Otto Hahn, Lise Meitner și mulți alții. Descoperirile lor experimentale și ale pleiadelor de oameni de știință care l-au urmat au confirmat ideea lui Einstein a corespondenței dintre energie și masă. Eliberarea energiei concentrate în nuclele atomilor sub formă de energie termică, de căldură, a devenit o certitudine atunci când s-a putut dovedi că, în urma pătrunderii unui neutron liber în nucleul unui atom de uraniu 235, acesta se sparge în două nuclee ale unor atomi noi, apărând simultan alți 2-3 neutroni liberi. Neutronii liberi la rândul lor, pot da naștere în continuare altor reacții de fisiune (spargere). Pentru ca această reacție să aibă loc cu o probabilitate mare este necesar ca „neutronii rapizi”, care apar cu o viteză inițială de 14 000 km/sec, să fie încetiniți la 2 km/sec, obligându-i să treacă printr-un material încetinitor, un moderator. Reduși la această viteză, ei sînt „neutroni termici”.

troni cu viteze mari și particule neutrinice. Acestea din urmă, ca și neutronul, sînt particule elementare fără sarcină, dar cu masa atît de mică încît pînă acum nu a putut fi măsurată cu precizie.

Data fiind multitudinea de neutroni liberi în reactorul nuclear, putem spune că aici apare un gaz nou: gazul de neutroni. Proprietățile lui diferă de cele ale gazelor obișnuite, deoarece neutronii, datorită faptului că sînt lipsiți de sarcină electrică, pot străbate prin pereți oricît de groși, fiind numai parțial absorbiți de aceștia. Este deci imposibil să fie ținuti într-un recipient.

Prin fisiunea nucleelor de uraniu în reactorii nucleari s-a realizat o sursă de energie a cărei utilizare în centrale atomoelectrice ia o dezvoltare din ce în ce mai mare. Obținerea gazului de neutroni ne-a permis însă să realizăm la scară mare vechiul vis al alchimistilor: transformarea elementelor chimice, prin obținerea de izotopi radioactivi în urma bombardării elementelor cu neutroni și altor elemente. Mai mult decît atît, s-au putut produce în reactorii nucleari elemente care, datorită instabilității lor, nici nu există în natură. Sînt elemente mai grele decît uraniul, așa-zisele elemente transurancice — neptuniu, plutoniu, americium, mendeleviu etc.

În procesele prezentate pînă aici, neutronul se comporta ca un corpuscul fără sarcină electrică. Dar el se poate comporta și ca o undă, adică ca o undă luminoasă sau radiație X. Utilizarea radiațiilor X pentru studii proprietăților corpurilor solide și lichide a și devenit aplicație curentă în controlul producției industriale.

Pot fi utilizați în același fel și neutronii sub formă de fascicule sau, cum s-ar spune, sub formă de radiații neutronice, numai că ele ne pot oferi informații mai multe asupra structurii corpurilor decît ra-

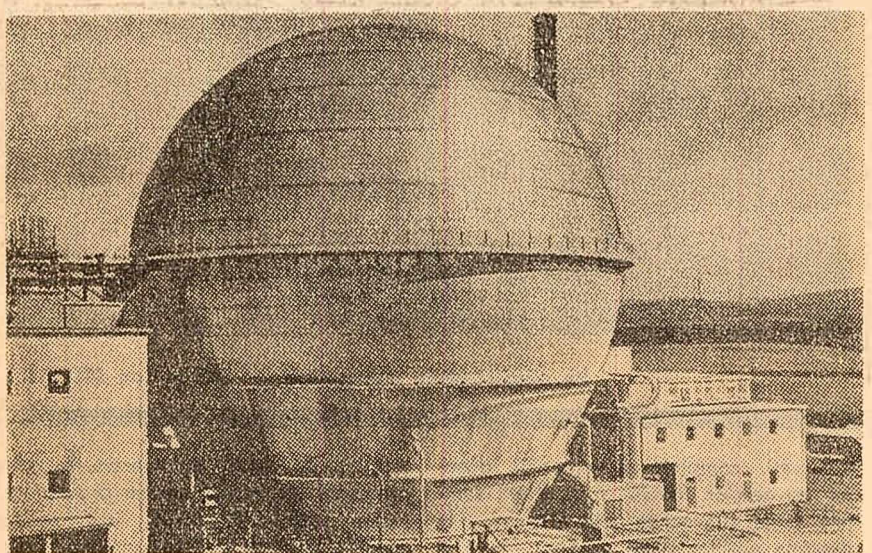
za obținerii de reactori cu fluxuri mari de neutroni, realizîndu-se reactori cu capcane de neutroni și reactori pulsați.

Reactorii cu capcane de neutroni constau în esență dintr-o coloană de apă obișnuită, de o anumită dimensiune, așezată în centrul unui cilindru, care conține bare sau plăci de uraniu, cilindrul fiind înconjurat de beriliu sau apă grea. Neutronii termici, adică încetiniți la viteze medii de 2,2 km/sec, care ajung în coloana de apă, au o probabilitate mică să o parăsească. Ei sînt prinși aici ca într-o capcană, de unde și numele acestui tip de reactor. Se pot obține astfel fluxuri de neutroni foarte mari, fiecare cm³ din coloana de apă fiind străbătut de un milion de miliarde de neutroni pe secundă, o cifră care este de zece ori mai mare decît cea obținută în reactorii de cercetare obișnuiți. Cercetări în acest domeniu au fost făcute și în Institutul nostru de fizică atomică încă din 1959, obținîndu-se fluxuri locale de neutroni de patru ori mai mari decît în proiectul reactorului. Aceștia au fost utilizați de neutronii au fost puși în funcțiune anul trecut în U.R.S.S. (reactorul S.M.-2) și anul acesta în S.U.A. (reactorul H.F.I.R.), puterile lor fiind respectiv de 50 000 și 100 000 kW, ambele avînd același flux de neutroni. Obținerea în acest fel a unor fluxuri mari și constante de neutroni este însă limitată de acțiunea supărătoare a căldurii. În așa-zisii reactori pulsați însă, fluxul de neutroni crește foarte repede, pentru un timp scurt, pînă la valori mari, limitate numai de rezistența la aceste temperaturi a materialelor reactorului, după care scade din nou. După ce reactorul se răcește, ciclul se repetă. Asemenea reactori există în Statele Unite cit și în Institutul unificat de cercetări nucleare de la Dubna.

O realizare nouă în acest domeniu a fost relatată la Conferința de la Geneva (1964) de către delegația U.R.S.S.: reactorul pulsant cu neutroni termici. În acest reactor uraniul este dispersat în blocul de grafit care servește ca moderator. Grațitul rezistă bine la temperaturi de 2000°C. Cu ajutorul unor bare de reglaj, făcute din materiale care absorb neutroni, reactorul este menținut în stare de funcționare, dar sub nivelul critic. Prin scoaterea foarte rapidă a acestor bare, el devine critic, fluxul de neutroni puțind atinge valori de o mie de ori mai mari decît cele realizate în reactorii cu capcane de neutroni. Durata unui puls este de 20-30 sec, după care este nevoie de o zi pentru ca grațitul să se răcească. Nu se știe încă cum se comportă diferitele materiale la aceste fluxuri mari de neutroni. S-ar putea să apară lucruri noi, legate de modificarea proprietăților substanțelor solide și lichide sub influența radiațiilor.

Dezvoltarea reactorilor de cercetare deschide nu numai noi posibilități în utilizarea energiei atomice în scopuri pașnice, ci și noi perspective în aprofundarea cunoștințelor noastre asupra materiei. Un deosebit interes are deosebit de mare în acest domeniu a reprezentat Conferința internațională asupra tehnicilor experimentale la reactorii nucleari de cercetare, care s-a desfășurat recent la București, organizată de către Comitetul pentru energie nucleară de pe lângă Consiliul de Miniștri al R. P. Romînie și Agenția Internațională pentru energia atomică.

lonel PURICA
Inginer șef al reactorului nuclear al Institutului de fizică atomică

Reactorul de cercetare de la Windscale (Anglia), utilizat pentru încercarea materialelor destinate energiei nucleare

Explorarea spațiilor submarine

La sfîrșitul lunii octombrie, Comisia internațională pentru explorarea științifică a Mării Mediterane s-a întrunit la Monaco, în al XIX-lea congres. Redactorul nostru Gheorghe Barbu s-a adresat prof. Mihai Băcescu, membru corespondent al Academiei R. P. Romînie, care a participat la această întâlnire științifică internațională, cu rugămintea de a răspunde la unele întrebări:

Ce reprezintă Comisia internațională pentru explorarea științifică a Mării Mediterane, care sînt rolul și țelurile ei?

Comisia internațională pentru explorarea științifică a Mării Mediterane este o organizație de sine stătătoare; ea nu este subordonată nici unui stat sau grupări de state. În biroul ei de conducere sînt însă reprezentate, printr-un delegat oficial, aproape toate țările din jurul Mediteranei și al mărilor anexe, ca Marea Adriatică și Marea Neagră. Comisia a luat ființă în 1919, la inițiativa prințului Albert de Monaco, unul din fondatorii oceanologiei. Pe actul de constituire semnat în acel an la Madrid se află și numele savantului român Emil Racoviță, care a desfășurat apoi o rodnică activitate științifică în cadrul comisiei. Succesorul lui a fost alți savanți romîni, Grigore Antipa, care a funcționat un sir de ani ca un vicepreședinte al comisiei. Al doilea război mondial a produs o întrerupere în participarea țării noastre, colaborarea fiind reluată în 1956.

Comisia oferă oamenilor de știință, prin Buletinul pe care-l publică, prin întîlnirile internaționale în genul recentului congres, posibilitatea de a-și comunica reciproc lucrările de a se discuta și a face schimb de experiență, de a cunoaște noi metode de cercetare și explorare a resurselor marine. Pe baza rezultatelor obținute, comisia formulează recomandări în ce privește orientarea cercetărilor; ea se adresează statelor membre, propunînd sprijinirea unor lucrări științifice, protejerea faunei și florei marine, valorificarea deltelor și lagunelor etc., recomandările avînd o reală valoare economică.

Muzeulul oceanografic din Monaco. Aceștia din urmă dispun de o anumită autonomie a mișcărilor, puțindu-se deplasa în diferite direcții. 2. Îmbunătățirea utilizării scafandrilor autonomi prin contrabalansarea presiunii din exterior și crearea unui amestec respirator mai adecvat, în care azotul este înlocuit prin heliu, ceea ce permite o ședere mai îndelungată la mari adîncimi. 3. Înselarea scufundărilor directe, fără atît de protecție, plămîni fiind adaptat respirației sub apă, injectîndu-i-se un anumit lichid care face ca el să funcționeze ca un soi de brânchi. Asemenea experiențe s-au efectuat recent de către Dr. Klystra din Leyda (Olanda), pe cîini și șobolanii care au rezistat pînă la 18 ore în ser fiziologic, reluîndu-și apoi respirația normală.

Comunicări interesante cu privire la bentoș au fost cele ale cercetătorilor iugoslavi, privind aspecte cantitative ale faunei de fund din Marea Adriatică, și cele ale oamenilor de știință francezi care au prezentat fauna grotelor submarine, un mediu de viață cu totul deosebit. Acesta din urmă au prezentat un film, „Lumea fără soare”, realizat în grotlele dintre Nisa și Monaco și în Marea Roșie, la adîncimi de pînă la 400 m, cu ajutorul unei „soucoupe submarine”. În Marea Roșie, folosindu-se atît de „soucoupe submarine”, cit și de căsuțe speciale, în care s-au creat condiții asemănătoare celor de pe uscat, cercetătorii au putut petrece o lună la adîncimea de 11 m și o săptămîină la 25 m. Ei au observat în Marea Roșie, la adîncimi de 300 m, migrația unor armate urzice de crab, pești de forme bizare etc.

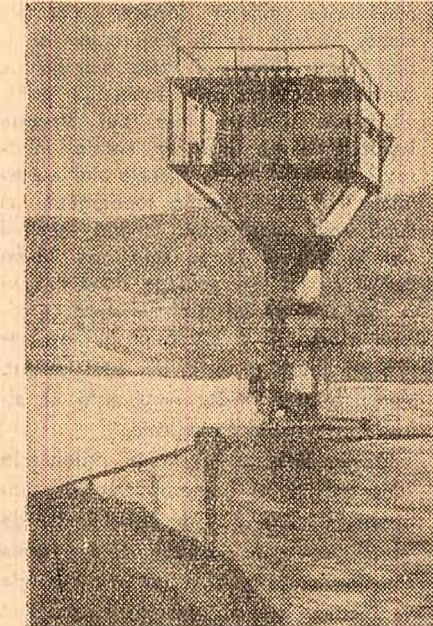
Numerose comunicări au fost consacrate vertebratelor marine. În atenția oamenilor de știință s-a găsit aici și problema dispariției focilor de apă caldă care, spre deosebire de cele din apele reci ale mării nordice, trăiesc pe coastele stîncose ale Europei sudice, inclusiv coasta de sud și sud-vest a Mării Negre. S-au recomandat măsuri pentru protejarea lor.

Intervenția omului are de altfel o influență negativă asupra peisajelor și mediilor marine. Aceasta s-a reliefat îndeosebi în comunicările prezentate în comitetele de „microbiologie marină”, de „radioactivitate” și „medii insulare”. În acesta din urmă, s-a insistat asupra însemnătății studiilor faunei insulare pentru cunoașterea evoluției vieții pe uscat și, mai ales, în sectorul mediteranean. În vederea protejării unor medii marine, s-a recomandat crearea de rezervații pe insule, cuprîndî atît fauna și flora terestră, cit și cea subacvatică, pînă la adîncimi de 40-50 m, adică adîncimea pînă la care pot a-lunge în prezent scufundătorii autonomi. Franța a și rezervat o insulă acestor scopuri. Este vorba de Fort Cross, o insulă situată în golful Marsilei, nu departe de Toulon.

Care este însemnătatea lucrărilor Comisiei pentru țara noastră?

La congres au fost prezentate și opt lucrări ale oamenilor de știință din țara noastră. Comunicările lor au oglîndit îndeosebi rezultatele unor cercetări în probleme de oceanografie fizică, de plancton și bentoș, efectuate în sectorul românesc al Mării Negre. Ele vor fi publicate în volumele speciale care reflectă lucrările congresului.

În general, trebuie spus că lucrările de cercetare privind Marea Mediterană prezintă un interes deosebit pentru țările de la țărmul Mării Negre, deoarece flora și fauna, mai ales peștii, din aceste părți ale continentului se află în strînsă legătură cu cele ale Mediteranei. Schimbul de experiență în domeniul pescuitului, cunoașterea instrumentelor și metodelor de pescuit pot contribui la dezvoltarea pescuitului pontic și a celui oceanic. De asemenea, unirea forțelor științifice pe scară internațională — continuînd o veche tradiție de colaborare — înlesnește rezolvarea multor probleme ale științelor naturii.

În fața portului Nisa: o originală platformă de cercetare care permite efectuarea de studii submarine pînă la adîncimea de 35 m

• În Africa, în statul Gabon, a intrat în funcțiune unul dintre cele mai mari funiculare. Noua cale suspendată, cu lungimea de 76,3 km, trece peste munți și junglă, transportînd minierii de la exploatarea pînă la calea ferată. Cei 858 de stâlpi metalici au înălțimi între 4 și 73 m.

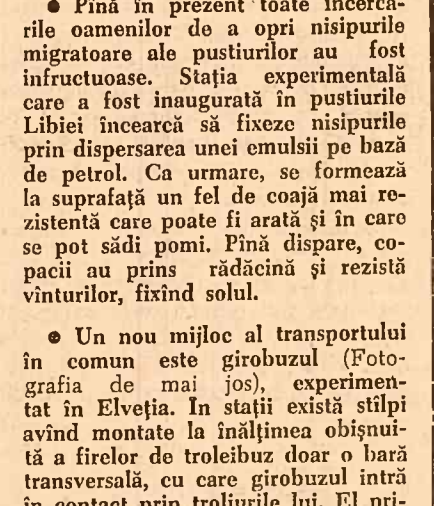
• O rachetă din material plastic, pentru cercetări meteorologice în straturile superioare ale atmosferei, a fost construită în R. F. Germană. Invelisul exterior al rachetei reprezintă o combinație între mase plastice și fibre de sticlă, căptșeaua interioară fiind din azbest. Drept material de legătură se folosește rășina sintetică în stare să reziste la temperaturi de 2 000°C.

• Revista „Science News Letters” informează că în S.U.A. se efectuează experiențe privind eliminarea apei din bazalt și alte roci, care conțin apa în combinații chimice. Se presupune că în Lună cosmonașii ar putea obține apă totuși prin procedee de această natură.

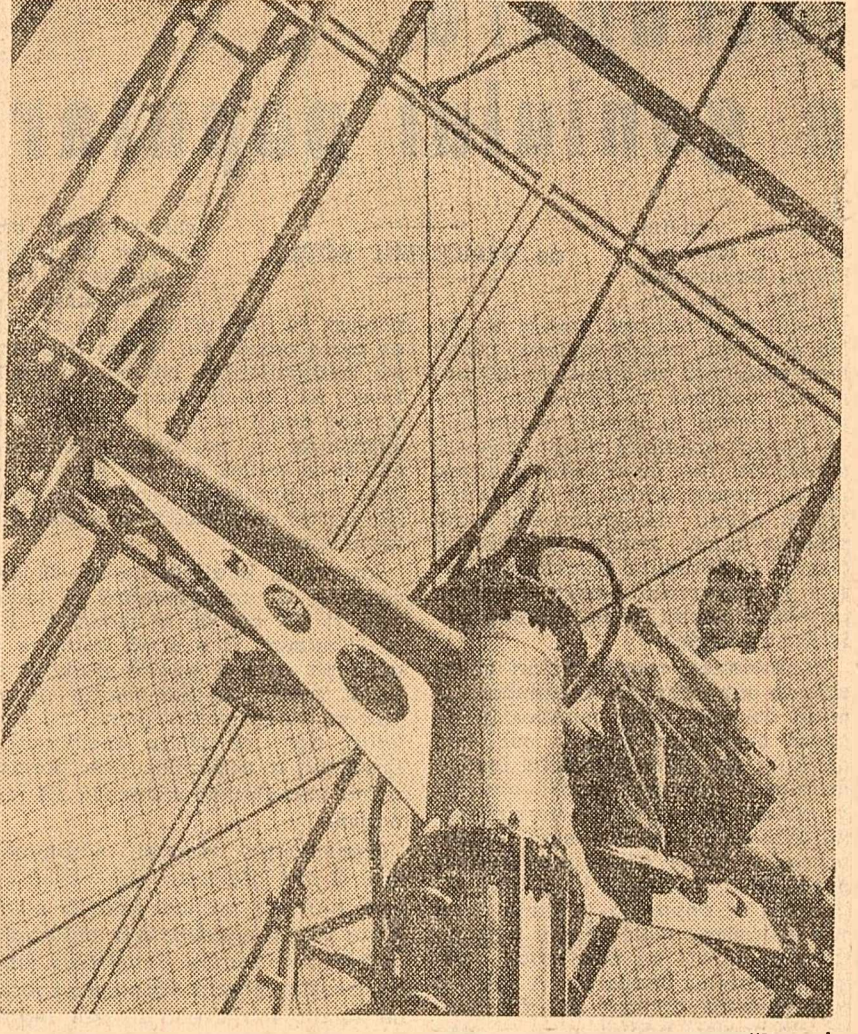
• În R. P. Polonă a fost realizat un microscop de polarizare și interferență care permite studierea diferitelor preparate fără colorarea lor prealabilă, ceea ce are o însemnătate deosebită în cercetările de biologie. Microscopul de acest tip poțgăsi utilizare în medicină, fizică, mineralogie și chiar în industria textilă.

• Pînă în prezent toate încercările oamenilor de a oprimi nisipurile migratoare ale pusturilor au fost infructuoase. Stația experimentală care a fost inaugurată în pusturile Libiei încearcă să fixeze nisipurile prin dispersarea unei emulsii pe bază de petrol. Ca urmare, se formează la suprafață un fel de coajă mai rezistentă care poate fi arată și în care se pot sîdi pomi. Pînă dispăre, copacii au prins rădăcini și rezistă vînturilor, fixînd solul.

• Un nou mijloc al transportului în comun este girobulul (Fotografia de mai jos), experimentat în Elveția. În stații există stîlpuri montate la înălțimea obișnuită a firului de troleibuz doar o bară transversală, cu care girobulul intră în contact prin trolurile lui. El pr-

mește astfel curentul de la rețea prin care se pune în mișcare un motor electric ce răsucește un rotor. La pornire, rotorul cedează energia cinetică motorului electric care lucrează de astă dată ca generator, producînd energia electrică necesară motoarelor de tracțiune. Stațiile se află la distanțe de 6 km unele de altele.

La Observatorul astronomic din Ondrejov (R. S. Cehoslovacă) se studiază, cu ajutorul radarului, viteza meteoizvoarelor

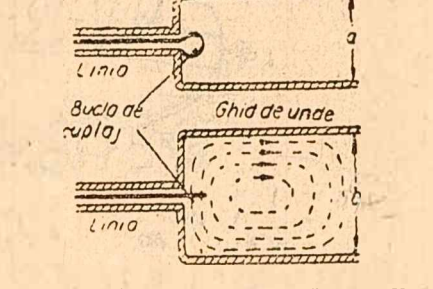
Energia de înaltă frecvență la drum

MARIN TABACU, funcționar la Sfatul popular al Capitalei, se interesează ce sînt ghidurile de unde și care sînt principiile lor de funcționare.

considerăm că și în cazul liniilor obișnuite (conform teoriei cîmpului electromagnetice), energia este transmisă nu prin conductori, ci prin spațiul dintre ei, prin fluxul de energie al undelor electromagnetice, alcătuite din cîmpuri electrice și magnetice. Sub acest aspect conductorii obișnuiți nu sînt decît niște șine de ghidare.

Ghidul de unde este pus în funcțiune printr-o antenă sau dispozitiv corespunzător ce aduce oscilațiile de la un generator de microunde, acționat de o sursă electrică. Astfel apar

Se știe că energia electromagnetice, avînd frecvențe industriale (50-60 Hz), muzicale (15-20 000 Hz) sau radio (20Hz-300 MHz) poate fi transmisă prin linii aeriene sau cabluri. Pe măsură ce frecvențele cresc, aceste linii acționează ca niște antene, emițînd tot mai mult din energia lor în afara liniei. Pentru evitarea acestui neajuns, s-a trecut la utilizarea de linii coaxiale, alcătuite dintr-un conductor electric central, izolat de cămașa metalică exterioară prin rîndele din material plastic. Lințiile coaxiale pot transporta energia de înaltă frecvență pînă la 1 000 MHz în bune condiții. Puterea transmisă pe aceste linii este însă limitată de pericolul străpungerii izolației dintre conductorul interior și cel exterior, la frecvențe care depășesc 3 000 MHz. Pentru frecvențe mai mari se folosește cu succes ghidul de unde.

Ghidul de unde este un tub metalic, cu secțiunea dreptunghiulară sau circulară, în interiorul căruia se propagă undă electromagnetice. Avem deci de-a face cu un singur conductor: tubul metalic. Acesta are de fapt rolul unui ecran care împiedică propagarea undelor în afară, ghidîndu-le prin interiorul lui. În acest caz, dispar pierderile de energie determinate de existența celui de-al doilea conductor și a izolatorilor, energia nu se iradiază și se pot transmite puteri mari.

Print-o „bucă de cuplaj”, un dispozitiv electric sau magnetic, se transmite ghidul de unde energie unei linii coaxiale sau se recepționează energia din el

Construcția lui este simplă, deși cere o prelucrare mecanică de precizie. Dezavantajul este că se poate folosi numai în domeniul microundelor și că, spre deosebire de liniile filare sau coaxiale, ghidul nu lasă să treacă undele care, prin mîrimea lor, depășesc de două ori dimensiunea lui transversală. La unde decimetrice, relativ mari, ghidurile capătă dimensiuni incomode.

Transmisia energiei microundelor prin ghiduri se explică ușor dacă

în interiorul ghidului unde care se reflectă de pereții ghidului și dau naștere, prin combinarea lor, altor unde de o anumită lungime și anumită orientare a cîmpurilor electrice și magnetice, care se propagă prin ghid.

O dată cu lărgirea utilizării microundelor în transmiterea programelor de televiziune, a folosirii radiotelefonului, a transmisiilor de convorbiri telefonice pe un număr foarte mare de canale (pînă la 1 000), ghidurile de unde își demonstrează tot mai mult utilitatea. În cercetări științifice, în spectroscopia cu microunde, în amplificatoarele cuantice (maser și laser), se folosesc de asemenea, din ce în ce mai mult, ghidurile de unde.

Conf. univ. Gheorghe COSMA

Electrocardiostimulatorul

La clinica chirurgicală a Institutului de medicină II din Moscova, condusă de acad. A. N. Bakulev, s-au elaborat principiile stimulării electrice a inimii, construindu-se, pe această bază, un electrocardiostimulator. Aparatul, de mărimea unei cutii de chibrituri, se introduce în organelul bolnavului. În capsula ermetică, din oțel inoxidabil, se află un generator, microtriode, condensatoare, minuscule, un mic transformator și bateriile. De la aparat impulsurile electrice sînt conduse prin electrozi pînă la inimă. Prin intervenția aparatului, bătăile inimii în suferință cresc de la 15-20 la 60-70 pe minut. Bateriile pot furniza curent 3/2 ani. După vindecare, aparatul este înlăturat, iar la necesitate reînscădat.

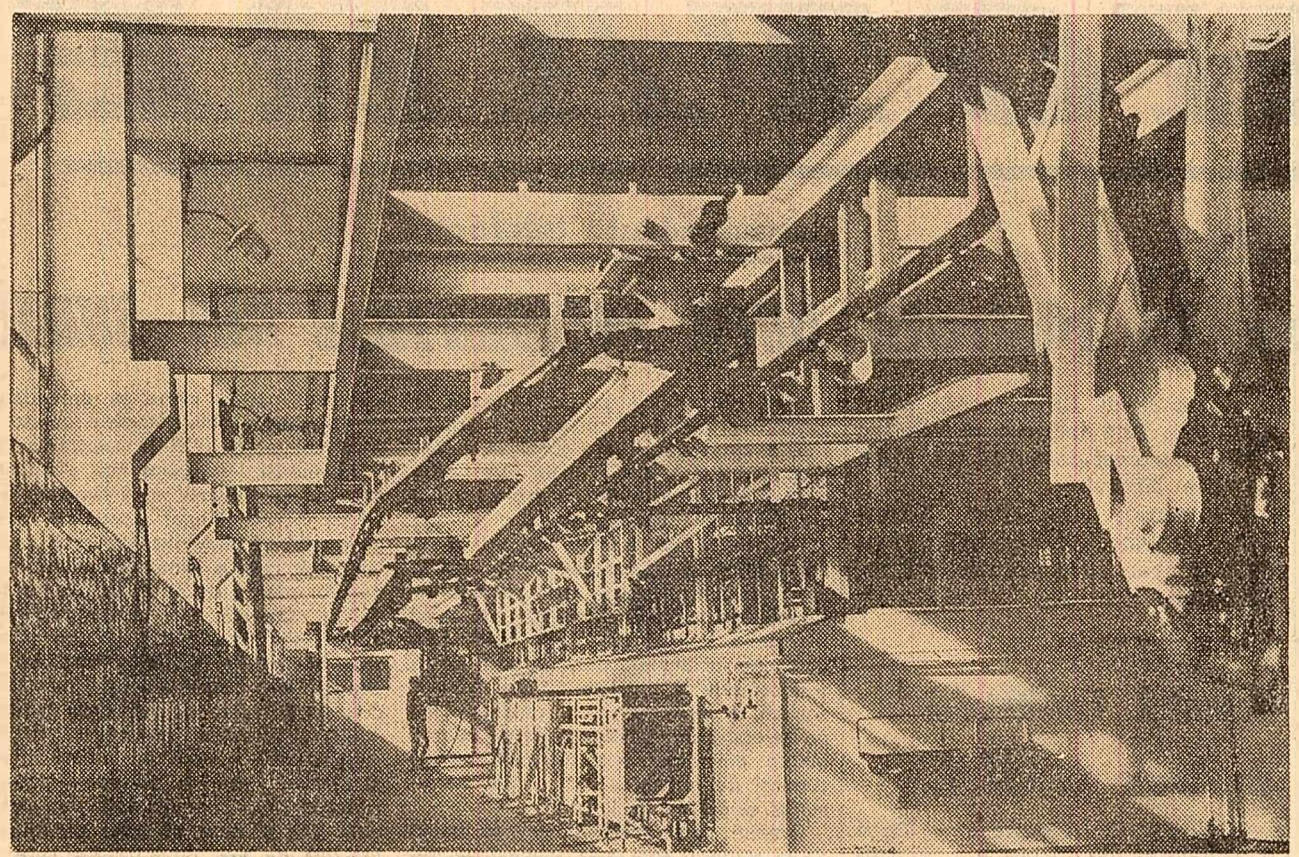

Șoferi și automobile

La facultatea de electronică din Lublana (R.S.F. Iugoslavia) s-a construit un dispozitiv electronic care permite analizarea pierderii șoferului de a frîna autovehiculul în diferite situații neprevăzute. În momentul cînd șoferul apasă pe frînă, intră în funcțiune aparatul care măsoară intervalul de la sesizarea situației pînă la apăsarea pe frînă cu o precizie de o mîime de secundă, iar distanța frînării cu o precizie de 1 cm. Dispozitivul permite, totodată, verificarea calității cauciucurilor și a calității frînului.

A apărut almanahul „Știință și tehnică — 1965”. În călătoria, de-a lungul celor 208 pagini, bogat ilustrate în culori, cititorii fac cunoștință cu cele mai noi cuceriri ale științei și tehnicii contemporane. Din sumar nu lipsește nici sfaturile practice pentru radioamatori, nici „Magazinul auto”, nici curiozitățile și întîmplările din lumea oamenilor de știință și desigur, nici paginile de umor... tehnico-științifice.

UN NOU COMBINAT AL INDUSTRIEI ALIMENTARE

La Hațeg a intrat în funcțiune un combinat modern de industrializare a cărnii, cu o capacitate de 90 tone de carne pe zi. El este dotat cu utilaje de înaltă tehnicitate, construite în țară, care asigură mecanizarea și, în parte, automatizarea procesului de producție. Hala principală, care dispune de două linii, este înzestrată cu conveiere,

platforme mobile pe verticală, benzi transportoare care se deplasează sincronizat. Un sistem special de semnalizare optică și acustică indică operativ rezultatele examenului de laborator. Combinatul este înzestrat cu instalații frigorifice, care asigură temperaturi de la plus 4 grade la minus 18 grade, cu 4 tunele de refrigerare, precum și un tunel de congelare. Pe lângă instalațiile frigorifice s-a construit și o fabrică care furnizează gheață pentru vagoanele care transportă produsele combinatului. Alături de celelalte secții ale combinatului există și o fabrică de mezeluri și o instalație de fabricație a cârnaților și de instalare a sâmburajă, care asigură valorificarea sâmburajă a întregii cantități de materii prime. În fotografie: un aspect din sala de transport și prelucrare a cărnii.

La Casa de cultură a studenților

ADUNARE CONSACRATĂ PROCLAMĂRII REPUBLICII KENYA

Sîmbătă seara, la Casa de cultură a studenților din București a avut loc o adunare festivă consacrată proclamării Republicii Kenya, eveniment care coincide cu prima aniversare a obținerii independenței de către această țară. La adunare au participat studenții din Kenya și din alte țări aflați la studii în țara noastră, precum și studenți români din Centrul Universitar București. A luat cuvîntul Valeriu Voica, secretarul Consiliului Asociației Studenților din București. Din partea studenților din Kenya care studiază în România a vorbit Ogoth Alambo.

În memoria lui A. Saligny

La intrarea principală a portului Constanța a fost dezvelită o statuie de bronz a inginerului Anghel Saligny, cu prilejul împlinirii, în acest an, a 110 ani de la nașterea acestui constructor român al primelor dane și a silozului de cereale din port.

DE PESTE HOTARE

Vizita delegației C. C. al P. M. R. ȘEDINȚA SEIMULUI R. P. POLONE

BELGRAD 12. — De la trimisul special Agerpres: În cursul zilei de sîmbătă, delegația C.C. al P.M.R., condusă de tovarășul Nicolae Ceaușescu, care participă la Congresul U.C.I., a fost oaspetele orașului Kragujevac, important centru industrial al R.S. Serbia. Delegația a fost însoțită de Nemanja Markovici, membru al C.C. al U.C. din Serbia, și de Arso Milatovici, ambasadorul R.S.F. Iugoslaviei la București. La Uzinele „Crvena Zastava” oaspeții au vizitat halele de fabricație și montaj a autovehiculelor, examinînd diferitele faze ale producției. În timpul vizitei prin uzină, membrii delegației s-au interesat de perfecționarea tehnică ale procesului de producție, de consumul de combustibil la fiecare tip de motor, de organizarea producției. Delegația a vizitat parcul-monument de la marginea orașului, unde la 21 octombrie 1941 cîțopitorii fas-

ciști au ucis cu cruzime 7.000 de patrioți din Kragujevac.

În „Casa Orașului” a avut loc o întâlnire cu activiștii de partid și de stat în cursul căreia Slavko Zecovici, președintele Skupștinei raionale, a prezentat activitatea organelor de stat, organizarea administrativă a orașului și orașului, a vorbit despre preveniența și folosirea fondurilor pentru construcțiile de locuințe și despre dezvoltarea agriculturii în cuprinsul orașului.

Președintele Skupștinei raionale a oferit o masă în cinstea delegației. El a toastat pentru prietenia iugoslavo-română.

În cuvîntul de răspuns tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat că relațiile dintre cele două popoare se dezvoltă tot mai mult și că ura populației orașului și raionului Kragujevac noi succese în dezvoltarea economică și culturală.

VARȘOVIA 12 (Agerpres). — În cadrul ședinței din 12 decembrie a Seimului R. P. Polone au fost aprobate proiectele de lege cu privire la planul economiei naționale și la bugetul de stat pe anul 1965.

Potrivit prevederilor, producția industrială va crește cu 7,8 la sută. Bugetul totalizează la capitalul veniturii 291,9 miliarde zloti, iar la cheltuieli 289,3 miliarde zloti.

Seimul a aprobat, de asemenea, raportul guvernului cu privire la îndeplinirea planului economiei naționale și realizarea bugetului de stat pe anul 1963. A fost aprobată totodată activitatea guvernului pe această perioadă.

La propunerea președintelui Consiliului de Miniștri, Seimul a hotărât efectuarea unor schimbări în componența guvernului R. P. Polone.

Comunicat comun tunisiano-marocan

TUNIS 12 (Agerpres). — Cu prilejul încheierii vizitei oficiale a regelui Hassan al II-lea al Marocului, la Tunis a fost dat publicității comunicatul comun marocano-tunisian în care se fac referenți la relațiile dintre cele două țări, la probleme ale țărilor Maghrebului, precum și ale țărilor arabe și africane și la alte probleme inter-naționale actuale.

Lucrările Congresului U. C. I.

BELGRAD 12. — Corespondentul Agerpres, C. Oprică, transmite: La 12 decembrie, Congresul al VIII-lea al Uniunii Comunistilor din Iugoslavia și-a continuat lucrările pe comisi. În aceeași zi delegații la congres s-au întrunit în ședință și au prezentat rapoartele comisiilor. Au fost aprobate, de asemenea,

Raportul de activitate a C.C. al U.C.I. și a Comisiei centrale de rezerve, modificările și completările la statutul U.C.I. În aceeași ședință a fost stabilită lista candidaților pentru noul Comitet Central al U.C.I. și pentru comisia de control și rezerve.

Congresul își încheie lucrările la 13 decembrie.

S P O R T

IERI ÎN CAMPIONATUL DE ȘAH Azi în Capitală

Și după runda a opta, care a avut loc sîmbătă în sala din str. Mircea Vodă nr. 2, dispută pentru titlul de campion la șah a rămas la fel de pasionantă. Tînrul maeștru internațional Florin Gheorghiu continuă să dețină sfera clasamentului cu 5½ puncte și o întrerupție a înfrîngeri, dar următorii clasaiți se află la mici distanțe de puncte: Neamtu și Radovici cîte 5 puncte, Partoș 4½ p. (1), Stanciu, Reicher cîte 4½ p. etc.

A.C.B.B. Paris (sfîrșita București) — A.C.B.B. Paris (sfîrșita de finală ale „C.C.E.”, feminin) — în sala Floresca, de la ora 11. LUPTE LIBERE: Steaua București — Dukla Hodonin (în sala Dinamo, de la ora 17). BASCHEȚ: Știința București — Voința București (I) de la ora 9 în sala Floresca.

VOLEI: Metalul — C.S.M. Cluj (I), Semănătoarea — Metalul Pitești (m), Steaua — Știința Cluj (m) — în sala Dinamo, de la ora 8.30. HANDBAL: Rapid — Ș.S.E. 2 (I), Voința — Știința (m), Progresul — Confectia (I), Steaua — Rapid (m), Știința — Electromagnetica (I) — meciuri în „Cupa F.R.H.” (în sala Floresca, de la ora 15).

Joc slab, scor echitabil

Steaua — Crișul 0-0

Restanța liderilor cu formația orădeană, desfășurată ieri după-amiaza pe stadionul „23 August”, și-a motivat în întregime cvasi-anonimul în care a avut loc; în marile tribune ale stadionului n-au fost decît câteva sute de spectatori și, desigur, nici în fața televizorului n-a existat aglomerație... Partida, poate puțin importantă pentru clasamentul campionatului, a fost așteptată mai ales pentru a se vedea cum se prezintă Steaua înaintea meciului retur din „Cupa cupelor” cu Dinamo Zagreb. Nici de această dată însă n-a reușit să depășească nivelul unui joc mediocre, ba, s-ar putea spune, s-a prezentat mai slab chiar decît în partida de acum cîteva zile cu echipa iugoslavă.

tenția vădită de a scoate un meci nul, a pus mare accent pe apărare. Jucătorii din Oradea au luptat mult pentru fiecare mingă, nelăsînd adversarului nici un moment de răgaz. În cîteva rînduri ei au inițiat contraatacuri destul de periculoase, în urma cărora au fost la un pas de marca (o dată în min. 16 și apoi în min. 86).

ieri, Steaua a dominat, chiar categoric. Dar ce folos, dacă înaintașii au îndovedit din nou aceeași exasperantă ineficiență. Înfrînzînd pasele sau preferînd jocul de-a latul terenului, jucătorii bucureșteni au înlesnit orșenilor regruperarea în apărare, unde Solomon, Pojoni și portarul Steaua s-au remarcat în mod deosebit. Crișul, venit la București cu in-

Ceea ce puțin viscu și de acum un lucru cert. Serviciul de geologie al Societății petroliere de stat (Petrobras) a demarat o bogată arhie petroliferă cu o suprafață de 40 km p. în modesta localitate Carmopolis, aflată la 51 de km de Aracaju (capitala statului), între rîurile Japaratuba și Pirambú, cu și înșirînt primele șuvoaie de „aur negru” deocamdată în cantități destinate probelor. Volumul cîmpului petrolifer este apreciat la circa 3 miliarde de barele (un baril = circa 160 litri).

Toate faptele efectuate au confirmat studiile anterioare și acum se pregătește în ritm susținut exploatarea comercială. Se apreciază că la început va fi asigurată o producție de 30.000 barili pe zi, adică 10 la sută din actualul consum național și aproape o treime din producția țării, care atinge circa 100.000 barili pe zi. Pe suprafața respectivă, vor fi instalate 300 de puturi, fiecare cu o producție prevăzută la 100 barili zilnic. Pînă acum Petrobras a forat 10 puturi între care unul la Carmopolis și Japaratuba. Structura petroliferă este condiții favorabile de exploatare: stratul și semnalat la 800 metri adîncime și apoi la 1.200 metri, ceea ce, după aprecierile făcute aici, caracterizează arhie bogate.

Găsește comorile sergipane nu a fost o treabă ușoară ci rodul unor studii și cercetări îndelungate. Încă în 1957, la patru ani de la înființarea Petrobrasului, întreprinderea a început să desfășoare lucrări geologice pe teritoriul statului Sergipe: la Carmopolis, la Pacatuba, Timbo și în multe alte locuri. Nicăieri nu s-a găsit petrol cu posibilități de exploatare comercială. În schimb, în diverse puncte s-au semnalat „treceți” ale petrolului spre o regiune cu rocă mai solidă. Carmopolis a devenit un fel de rezervor și o dată ce geologii au dat de urma lui s-au delimitat lesne aria. În luna august a anului trecut petrolul a fost localizat la Pazenda Merçes de Baixo, dar pînă acum vreo șase luni la Carmopolis exista doar o sîmțară sondă, ceea ce îngreunau lucrările de cercetare. Ulterior s-au expedit încă patru instalații (tre de perforare și una de producție) cu echipe de tehnicieni sosiți din Amazonas și Alagoas, ceea ce a dus la descoperirea petrolului. Asteptate acum se pregătește construcția a noi probe în municipiul Riachuelo, și în alte locuri, cu mari posibilități de succes. În Sergipe se spune acum că oriunde s-ar forata există 99 la sută șanse de a găsi petrol.

DE PRETUTINDENI

BRAZI DİN MATERIAL PLASTIC

Pentru a se face față cererii masive de brazi pentru sărbătorile de iarnă, în S.U.A. s-a luat inițiativa să se fabriceze brazi artificiali din material plastic. După unele aprecieri vizuale de brazi artificiali au crescut în ultimii ani între 300 și 400 la sută. Arborii naturali sînt din ce în ce mai mult evitați în clădirile oficiale și spitale pentru evitarea incendiilor.

FRIGIDER FĂRĂ ELECTRICITATE

Un savant francez, Felix Trombe, lucrează la punerea la punct a unui frigider care să funcționeze fără curent electric. Pămîntul, ca și orice corp ce nu se află la zero absolut, se răzește. Dacă se anulează efectele razelor solare și se favorizează la maximum radiațiile naturale ale pămîntului, se obține frigiderul fără ajutorul curentului electric. Cel al lui Felix Trombe este elaborat pe bază de plăci de aluminiu, de spumă de polystiren și de vopsea cu oxid de titan.

UNDE DUCŢE O EMOTIE PUTERNICĂ

În satul Blagaia, din apropiere de Mostar, (Herțegovina) trăiește agricultorul Frano Miculici. De mult ani el nu mai știe ce înseamnă somn. Este în etate de 29 de ani și posedă alte două însușiri neobișnuite: o memorie cu mult deasupra mediei

și capacitatea de a efectua operații de aritmetică fără să folosească creionul și hîrtia. Aceste însușiri le-a căpătat în urma unei puternice emoții provocate în anul 1948 de o explozie din care a scăpat înșă țesăr. De atunci, din cauza fricii, nu a mai putut face nimic pentru el, decît să-l declare perfect sănătos. Frano Miculici nu simte niciodată oboseala, insomnia nederanjîndu-l. În armată a cerut să facă de gardă în fiecare noapte și în acest timp a memorat scrierile tuturor unității sale. El mai ține minte și acum numerele tuturor armelor.

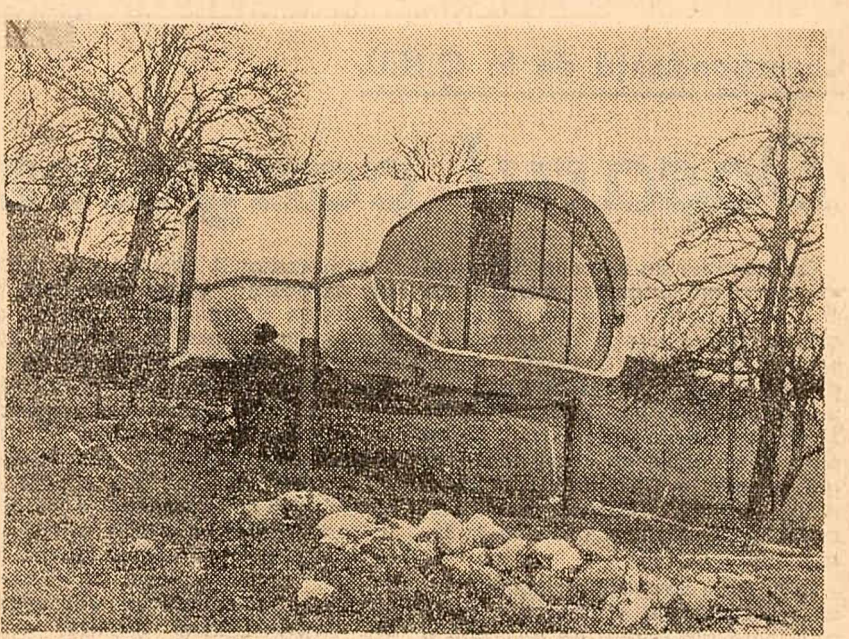
RECHIN-RÎNDUȘI ARUNCAT PE USCAT

Pe litoralul algerian s-a înregistrat un al doilea caz cînd un rechin-rîndușnic a fost aruncat la mal. Uriașul carniivor marin, avînd o lungime de 6 metri și o greutate de peste două tone, urmărea un banc de pești și a fost aruncat pe stîncile din apropierea rîșului Arzew, unde a fost descoperit de pescari. Pentru transportarea rechinului a fost necesară o macara.

IPOTEZĂ ORIGINALĂ ARUNCAT TERESTRU

S. Braghinski, cercetător la Institutul de fizică atomică „I. V. Kurchatov”, a elaborat o ipoteză originală care oferă o explicație pentru magne-

tismul terestru. El a declarat că, pentru a explica originea câmpului magnetic al pămîntului, trebuie să cunoaștem în primul rînd construcția „centrelor electrice” care funcționează în centrul pămîntului și care creează cîmpuri magnetice perceptibile chiar la suprafață. În nucleul lichid al pămîntului, în afară de fier în stare fluidă se mai găsește și siliciu. Acesta din urmă, conform ipotezei cercetătorului, se ridică în permanență spre exteriorul nucleului. În felul acesta are loc un amestec al substanelor, iar fierul, cristalizîndu-se, se concentrează în centrul nucleului. Se accează astfel pe fel de masă energie folosește dinamomagnetice. O astfel de interpretare a magnetismului terestru permite nu numai explicarea existenței propriuzise a cîmpurilor magnetice ale pămîntului, dar și calcularea forței lor, care după calcule preliminare atinge cîteva mii de gași.

Această „casă-ou” din fotografia de mai sus este opera e trol tineri arhitecți elvețieni. Ea e construită din material plastic și e demontabilă

Tenis de masă

În sala de la stadionul Republicii din Capitală s-a desfășurat așară înfrîngerea amicală de tenis de masă dintre echipele feminine A.C.B.B. Paris și Progresul București. Victoria a revenit oaspetelor cu scorul de 5-3.

Note

„E drept, există și alte secții sportive...”

În urmă cu cîteva zile, un corespondent voluntar (muncitor la uzinele Oțelul Roșu (regiunea Banat), ne-a trimis o scrisoare referitoare la activitatea consiliului asociației sportive a uzinei. „La A.S. Metalul — arată corespondentul — există o singură preocupare: echipa de fotbal. Totul — echipamentul, fonduri — se acordă acesteia. E drept, există și alte secții sportive, dar activitatea lor e pur formală. Nu ne putem ocupa de alte sporturi, fiindcă ne dau prea multă bătaie de cap — afirmă membrul consiliului asociației. Așa s-a ajuns la situația că echipe de handbal a fost eliminată din campionat pentru neaparearea la meciuri, că popicarii și-au întrerupt activitatea, că bozerii și baschetba-liștii sînt și ei aproape gata să pîndă echipamentul în cui”.

multe ori, datorită inițiativei de la centru. Preocupat peste măsură de fotbal — care, în trecut a fost spus, nu se remarcă prin calitate și rezultate valoroase — precum și de activitatea altor cîtorva sportivi care participă la diferite competiții, consiliul asociației, îndeosebi președintele și secretarul acesteia, neglijează sportul de masă, angrenarea miilor de membri ai asociației la diferite concursuri și competiții. Din păcate, cele semnalate de corespondentul nostru voluntar nu constituie un aspect izolat. Sînt destul de multe asociații sportive care se rezumă doar la înființarea unor echipe sau afilieri de secții — cu predelecție de fotbal — dînd uitării faptul că principala lor îndatorire este organizarea temeinică a activității recreative pentru marea majoritate a membrilor lor. Educația fizică, sportul sînt activități îndoebito în interes. Se pare că acest lucru nu-l înțeleg prea bine unele secții U.T.M. și sindacali, din moment ce acestea nu sprijină decît întîmplător munca asociațiilor sportive. Este însă de mirare cum o astfel de atitudine este trecut cu vederea, ba cîteodată chiar încurajată, de comitetul de partid. Soarta activității sportive de masă nu poate depinde de pasiunile sau bunul plac ale unor membri ai consiliului asociației sportive. După care îndatoriri de mare răspundere. Ea trebuie să constituie, într-adevăr, nucleul de bază al activității sportive multilaterale, să atragă mase largi de oameni ai muncii, să întregul tineret la practicarea cu regularitate a sportului.

Corespondența din Brazilia

Comoara din Sergipe

Situație în cerul mării pe coasta Atlanticului, între Bahia și Alagoas, Sergipe este cel mai mic, cel mai tînăr și de fapt un stat-orăș din Brazilia. Pînă nu de mult Sergipe nu se făcea renumit prin nimic. Dar acum locuitorii lui sînt convinși că peste un timp vor stîrni invidia altora.

De fapt aprecierile optimiste. Calculările sînt făcute pe baza aproape exclusivă a rezultatelor primelor foraje, adică se referă la stratul mai apropiat de suprafață. Dar, după cum scriu zărele, între altele „O Estação de São Paulo”, chiar și cei mai rezervați tehnicieni și specialiști admit că aceleași puțuri exploatare cu utilaj adecvat ar valorifica și un al doilea strat de țîței, aflat dedesubt de asemenea abundent și de calitate superioară primului), fiind, zi cu zi, la 150 sau 200. Apoi, la vest de Carmopolis se bănuiește că există un alt zăcămint.

În Brazilia, lupta pentru găsirea și valorificarea rezervelor de petrol „național” își are istoria sa, plină de dramatism. Ea a început în urmă cu peste trei decenii, cînd țara se afla la discreția absolută a marilor trusturi petroliere străine (mai ales Standard Oil) de milioane de dolari erau cheltuiți pentru a importa în întreaga țară a derivatelor petrolului. Piața braziliană era o deșărtăciune mare cerească pentru trusturile furnizoare. Pentru a păstra această situație, experții monopolurilor s-au străduit să acrediteze părerea că subsolul brazilian nu are ceva petrol. Și aceasta nu numai în discursuri și rapoarte, ci și prin „demonstrații” practice. S-au făcut o serie de forări costisitoare în locuri unde nu existau indicii despre existența petrolului. În lucrarea „Drama descoperirii petrolului brazilian” Edson de Carvalho, unul din pionierii luptei pentru petrol național, definește astfel politica monopolurilor: „Să se înclădească descoperirea petrolului pînă cînd monopolurile vor avea nevoie de el. Să nu descopere petrol și să nu fie lăsat să afle la discreția absolută a marilor trusturi petroliere străine (mai ales

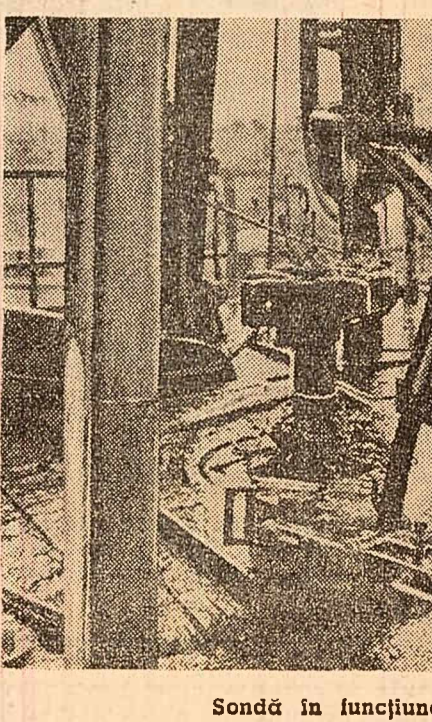
petrol și găsit nu mai putea fi negat, s-a făcut un „cîț” „argument”; petrol există, dar fără posibilități de exploatare comercială.

Zăcămintele din Bahia și alte părți cu zăcămintele și acest zăcămintă. Ulterior, monopolurile nu au înțeles apărîndu-le că în urma apariției industriei petrolului erau firmele mixte. Direct sau sub masca unor firme mixte. A această intenție a fost denunțată cu perseverență de către o serie de iluștri exponenți ai opiniei publice. Treptat, revendicarea unei industrie petrolifere de stat a devenit generală. Însă obstaculele nu au încetat. Chiar după ce s-a creat Consiliul național al petrolului, monopolurile au refuzat să-și cîștige alicii în îndreptă conștientizarea acestei instituții. Succesul patriciilor brazilieni nu au fost însă zadarnice. La 3 octombrie 1953, a fost înființată Societatea petroliferă de stat — Petrobras. Datorită activității rodnice a acestei societăți naționale, producția de petrol a țării a sporit rapid și perspectivele ei, după cum atestă și ultimele zăcămintă descoperite în Sergipe, sînt mai mult decît promițătoare. Pentru a înțelege ce înseamnă astăzi Petrobras-ul e destul să dăm un singur exemplu: numai în 1963, Petrobras a asigurat Braziliei o economie de deșize în valoare de 179.142.000 de dolari.

Cu toate acestea panorama petroliferă a țării este apreciată deocamdată ca insuficientă. Producția de petrol a Braziliei a sporit de la 5.000 de barili pe zi în 1955, la 110.000 în 1960, ca în următorii trei ani să scadă la 80.000, în timp ce necesitățile de consum (datorită dezvoltării industriale și creșterii parcului de mașini aflate în circulație) s-au ridicat la peste 200.000 barili pe zi. Se apreciază că pînă în 1970, o dată cu producția dublă a producției de autovehicule și cu expansiunea sectorului industrial în genere, cerințele pentru a atinge o asemenea producție, se vor dubla. Pentru a face față acestor cerințe, Petrobras intenționează să lăcășă petrolii. Petrobras are acum doi planuri de dezvoltare: unul pentru exploatarea, producția, rafinarea, petrochimia și transport. În viitorii șase ani ar urma să intre în funcțiune două noi rafinării (la Belo Horizonte

AMERICA DE SUD

Sondă în funcțiune la Carmopolis

Vasile OROS

DE PESTE HOTARILE

LUCRĂRILE SESIUNII ADUNĂRII GENERALE O. N. U.

NEW YORK 12. — Trimisul special Agerpres, I. Gălățeanu transmite: Cuvântarea șefului delegației cubane la O.N.U. este comentată pe larg, mai ales în rîndul unor reprezentanți ai țărilor latino-americane. Unii dintre ei privesc vechea politică anticubană și încercările de a o continua cu reticență și chiar cu împotrivire. În ședința de vineri după-amiază a Adunării, reprezentantul S.U.A. la O.N.U., Stevenson, folosind dreptul de răspuns, s-a referit la acele pasaje din cuvîntarea reprezentantului Cubei privitoare la blocada economică și acțiunile anticubane. Afirmînd că acțiunile colective și individuale ale guvernelor acestei emisfere, — între care restrîngerea relațiilor comerciale cu Cuba, ar fi „măsurî defensive”, Stevenson a arătat că de fapt blocada nu a dat rezultate scontate, întrucît în ultimul timp noi și noi state încheie acorduri comerciale reciproc avantajoase cu Cuba. Continîndu-și dezbaterile, Adunarea Generală a ascultat în după-amiază zile de vineri pe Nidhi Bista, ministrul de externe al Nepalului, care, după ce s-a pronunțat pentru înlocuirea reprezentanților regimului clankalist

în toate organele O.N.U. prin reprezentanți ai R. P. Chineze, s-a referit la „situația critică din Asia de sud-est”. El și-a exprimat speranța că Națiunile Unite vor lua măsuri pentru salvarea integrității, unității și independenței statelor membre. Calificînd politica rasistă din Africa de sud ca cea mai mare primădie la adresa principiului egalității tuturor popoarelor, el a chemat la un boicot comercial general împotriva acestei țări. Bista și-a exprimat speranța că tratativele care se vor desfășura în legătură cu problema de finanțare ale O.N.U. vor duce la o rezolvare pozitivă, fapt care va contribui la întărirea organizației. În continuare, a luat cuvîntul reprezentantul Indoneziei, Subandrio, care s-a pronunțat pentru acordarea imediată a independenței tuturor popoarelor coloniale și semicoloniale. El a reafirmat poziția guvernului indonezian de a se restabili imediat drepturile legitime ale R. P. Chineze la O.N.U. La rîndul său, secretarul de stat al Liberiei a condamnat politica rasistă a guvernului Africii de sud și s-a pronunțat pentru găsirea unei soluții în problema dezarmării.

În legătură cu restabilirea drepturilor R. P. Chineze la O. N. U.

Scrisoarea reprezentantului permanent al R. P. Romine la O.N.U. adresată secretarului general

NEW YORK 12 (Agerpres). — Reprezentantul permanent al R. P. Romine la Organizația Națiunilor Unite, Mihail Haseganu, a adresat o scrisoare secretarului general al O.N.U., U Thant, prin care îi face cunoscut că guvernul Republicii Populare Romine a hotărît să se asocieze, în ca-

litate de coautor, la cererea guvernului regal al Cambodgiei, privind înscrierea pe ordinea de zi a sesiunii a XIX-a a Adunării Generale O.N.U. a problemei intitulate „Restabilirea drepturilor legitime ale R. P. Chineze în Organizația Națiunilor Unite”.

Correspondență de la O.N.U.

Dosarul congolez

Cu începerea de miercuri, Consiliul de Securitate dezbate situația din Congo. Ședințele sale au polarizat atenția delegațiilor și observatorilor politici. Din motive evidente: situația din Congo, indeosebi după „operația Stanleyville”, în urma căreia 21 de țări membre ale O.N.U., dintre care 18 africane, au cerut convocarea urgentă a Consiliului de Securitate, implică problema colonialismului, a solidarității africane, a însușii rolului O.N.U.

În primele două zile cu luat cuvîntul reprezentanții citorva din țările cunoscute ale cerei de înscriere a problemei pe ordinea de zi. Consiliul — au arătat ei — are de dezbătut problema unei intervenții militare străine în inima Africii. Congo are frontiere comune cu 9 state africane, iar problema congoleză a zguduit întregul continent ca și O.N.U. de cînd, decorează actuala criză financiară a acestuia pomește mai ales de la forțele trimise de O.N.U. în această țară (reprezentantul Ghanee), orice se întâmplă în Congo afectează întreaga Africă, iar boala Congo-ului trebuie tratată de africani. Nu sînt necesari „vraici străini” și terburile lor miraculoase. Aceasta este în primul rînd o problemă congoleză și apoi o problemă africană. Ea trebuie rezolvată de congolezi înșiși, cu ajutorul celorlalte state africane. Nu de „ucigași închiși” este nevoie, ci de reconciliere, de vocea rațiunii, de vocea Africii (reprezentantul Sudanului).

Reprezentanții africani au arătat că invocarea umanitarismului ca justificare a intervenției este un argument total lipsit de valoare, este doar un pretext. În numele căruia umanitarism vorbesc cei ce au atacat Stanleyville și au comis masacre ucigînd mii și mii de africani? (reprezentantul Congo — Brazzaville).

Delegatul statului Mali a spus că scopul real al intervenției a fost distrugerea Stanleyville-ului, adevărată forțare a sentimentului african din Congo, unde iacără lui Patrice Lumumba continuă să strălucească. Reprezentantul Algeriei a declarat că Stanleyville era de necesitate pentru mercenarii și de aceea trebuie o intervenție din partea imperiului. Încercarea de a face din Congo o unitate Katanga a eșuat.

Reprezentanții statelor africane au cerut Consiliului de Securitate să împiedice repetarea unor asemenea acțiuni pe viitor și să sprijine recomandările comisiei pentru Congo a Organizației Unității Africane: condamnarea agresiunii, retragerea mercenarilor, încetarea focului, amnistie generală, intrarea unei comisiuni congoleze a mesel rotunde, cîmpire libere.

Expunerile delegațiilor africane au produs o impresie profundă. De altfel, interesul pentru această problemă s-a dovedit atât de mare încît sala Consiliului de Securitate a fost neîncălzită pentru cei ce doreau să urmărească dezbaterile.

După cum era de așteptat inter-

„Avertisment definitiv”

MADRID 12 (Agerpres). — Vineri, Consiliul de Miniștri al Spaniei s-a întrunit, sub președinția generalului Franco, pentru a lua o hotărîre în legătură cu situația fostului președinte al Argentinei, Juan Peron, după eșuarea „operației întoarcere”. Într-o declarație făcută presei, la sfîrșitul întrunirii, ministrul spaniol al Informațiilor, Manuel Fraga Iribarne, a anunțat că pe viitor Peron va trebui să se abțină de la orice activitate politică, în caz contrar urmînd să părăsească Spania în termen de o lună. Ministrul a precizat că de astă dată este vorba de un „avertisment definitiv”, care urmează să-l fie comunicat lui Peron, aflat în localitatea Torremolinos. Ministrul informațiilor a arătat în continuare că guvernul spaniol nu-l va obliga pe Peron să locuiască într-un anumit loc, dacă se va angaja, „în mod expres și în scris”, să nu mai participe la activitatea politică. Agenția France Presse apreciază că „avertismentul” adresat de către guvernul spaniol rămîne destul de impresionant pentru s-a lăsa lui Peron o anumită libertate de manevră.

Conferința partidului laburist englez

LONDRA 12 (Agerpres). — Simbatic dimineața s-a deschis la Brighton cea de-a 63-a conferință anuală a partidului laburist britanic. Anthony Greenwood, ministrul coloniilor al Marii Britanii, care prezidează conferința, a rostit cuvîntul de deschidere. Conferința și-a continuat apoi dezbaterile cu ușile închise pentru a examina situația financiară a partidului laburist.

După-amiază, conferința a ascultat expunerea raportului de activitate prezentat de premierul Harold Wilson. Referindu-se la dificultățile economice prin care trece în prezent Anglia, Wilson a amintit de măsurile adoptate de guvernul său ca urmare a unei situații critice monetare de la conservatori. „Am întreprins măsuri de urgență pentru remedierea dificultăților endemice ale industriei britanice și, mai ales, a celor referitoare la exporturi. Am acționat rapid și într-o manieră eficientă pentru a opri hemoragia. Noi am fost obligați să adoptăm măsuri cu atât mai mult regretabile cu cît am fost întodeauna angajați într-o acțiune hotărîtă pentru suprimarea tuturor restricțiilor în calea comerțului liber mondial”.

Vorbînd despre situația lirei sterline, el a reafirmat că guvernul este hotărît să folosească toate rezervele pentru protejarea ei. Adevărată soluție a problemei, a conchis Wilson, este de a face mai dinamică indus-

La Bruxelles Discuții prelungite referitoare la prețuri unice la cereale

BRUXELLES 12 (Agerpres). — Simbatic s-a întrunit la Bruxelles Consiliul Ministerial al Pieței comune care urmează să ia o hotărîre în problema fixării prețurilor unice la cereale în cadrul C.E.E. După cum subliniază observatorii de la Bruxelles, în lumina ultimatumului francez prin care se fixează data de 15 decembrie ca ultim termen în luarea unei hotărîri în problema prețurilor cerealelor, lucrările Consiliului sînt de importanță crucială pentru viitorul Pieței comune.

În dezbateri sînt trei probleme importante legate de unificarea prețurilor cerealelor. Este vorba, în primul rînd, de nivelul viitoarelor prețuri ale cerealelor (planul Mansholt fixează aceste prețuri la 425 mărci tona, în timp ce vest-germanii au propus ca prețul să nu fie coborît sub 440 de mărci), apoi de data intrării în vigoare a noilor prețuri (planul Mansholt prevedea 1 iulie 1966, iar propunerea vest-germană din iulie 1967), precum și de suma subvențiilor ce urmează a fi plătite din fondul comun al C.E.E. agricultorilor vest-germani, care vor fi cel mai mult afectați de fixarea unor prețuri comune, (planul Mansholt prevedea acordarea unor subvenții de 560 milioane mărci anual, în timp ce proiectul vest-german a cerut 700 milioane de mărci).

În prima ședință, delegația italiană a anunțat că, datorită alegerii succesivului președintelui țării, va trebui să lipească de la Bruxelles între 16 și 28 decembrie. Ministrul afacerilor externe, de finanțe și ai agriculturii din cele șase țări au hotărît de aceea să prelungească ședința în cursul nopții de sîmbătă și să continue discuțiile toată ziua de luni, precum și luni noaptea pentru a se putea ajunge la un acord.

venția ministrului afacerilor de externe al Belgiei, Spaak, a fost axată pe tema „umanității” acțiunii întreprinse.

Lui Spaak l-a urmat la cuvînt delegatul Republicii Congo-Leopoldville. A fost o cuvîntare penibilă, jignitoare la adresa unor conducători ai altor state africane pe care l-a denumit „dubioli traici africani”. El a încercat totodată să prezinte continentul african divizat ca rasă și țeluri și s-a pronunțat, în mod deosebit deghizat, împotriva unității Africii.

În tăcerea care s-a așternut în sală după intervenția sa au luat cuvîntul reprezentanții Coastei de Fildeș și Marocului, membri nepermanenți ai Consiliului de Securitate. Primul a apreciat ultimele două cuvîntări ca „profund regretabile”. Africa, a declarat el, nu poate fi împărțită după criterii rasiale. Ea este un singur continent. Reprezentantul Marocului și-a măritat deosebitul cu turmura pe care cu luat-o dezbaterile, subliniind în mod special interesul cu totul dezagreabil pe care l-a produs-o declarația guvernului din Leopoldville.

Chombe, care acum citeva zile își anunțase sosirea la New York, a comunicat vineri seară că a renunțat la acest proiect. În cercurile de presă de aci se crede că unul din motivele care l-au determinat pe Chombe să-și modifice planurile este tocmai felul în care se desfășoară dezbaterile în Consiliul de Securitate. Fără îndoială că ele constituie, într-o măsură mai mare decît se aștepta șeful guvernului de la Leopoldville, o nouă și aspră condamnare a colonialismului, îndiferent sub ce forme s-ar manifesta el astăzi.

George SERAFIN

Proclamarea Republicii Kenya Festivitățile de la Nairobi

NAIROBI 12 (Agerpres). — În ziua de 12 decembrie, la ora 0, Kenya s-a proclamat republică, eveniment care a fost marcat în capitala acestor țări, Nairobi, de o mare manifestație, în prezența conducătorilor de stat, în frunte cu Jomo Kenyatta, președintele guvernului, și totodată primul președinte al republicii. După parada militară, prin fața tribunei oficiale au trecut numeroși dansatori din toate triburile Kenyeni.

Înștiințare publicată de „Pravda”

MOSCOVA 12 (Agerpres). — Ziarul „Pravda” din 12 decembrie publică o înștiințare în care se spune: „Pe baza consultațiilor reciproce care au avut loc între partide frățești, în scopul unei pregătiri mai bune a ședinței Comisiei redacționale și a Consfătuirii internaționale a partidelor comuniste și muncitorești, prima ședință a Comisiei redacționale a fost fixată la 1 martie 1965”.

Misiunea lui William Yates

CAIRO 12 (Agerpres). — În R.A.U. se află într-o vizită deputatul englez William Yates. Vizita lui este considerată în cercurile politice din capitala R.A.U. ca un prim pas pe calea spre reluarea dialogului dintre cele două guverne, în vederea îmbunătățirii relațiilor bilaterale care, după cum se știe, au fost complet întrerupte, în urma evenimentelor din 1956 legate de Suez.

În preajma sesiunii N.A.T.O.

„PROBLEMA NR. 1 A CONTROVERSELOR OCCIDENTALE” ȘI MISIUNEA LUI SARAGAT

ROMA 12 Corespondentul Agerpres, O. Paler, transmite: Ministrul de externe al Italiei, Giuseppe Saragat, a plecat sîmbătă la Paris. Prezența sa în capitala Franței cu trei zile înaintea deschiderii sesiunii Consiliului ministerial al N.A.T.O. este destinată stabilirii contactelor cu colegii săi în vederea stabilirii unui punct de vedere al Italiei în „problema numărul 1 a controverSELOR occidentale”, cum numește ziarul „La Stampa” proiectul forței nucleare multilaterale. Cînd este proiect a apărut în arena discuțiilor vest-europene, guvernul italian de atunci a spus „da”. Actualul ministru de externe Saragat nu a confirmat expres, dar nici nu a retractat „da” anterior. În declarațiile sale oficiale din ultima lună, el a afirmat în mal mult rînduri că „problema se află în studiu”, că guvernul nu a luat încă o hotărîre finală și dorește să analizeze cu a-

tenție pozițiile celorlalți parteneri occidentali înainte de a se pronunța. O serie de ziare din Roma au exprimat în ultima vreme părerea că „boala de care suferă acest proiect este incurabilă”. „Trebuie să recuinoastem, scrie „Il Tempo”, că argumentele franceze nu sînt lipsite de elemente serioase și fondate”. În acest context, la care se adaugă opoziția maselor populare împotriva oricărei obstacol ridicat în calea unei „La Stampa” proiectul forței nucleare multilaterale, numeroși comentatori apreciază că guvernul italian a preferat să nu-și asume încă o obligație definitivă, care n-ar permite adoptarea ulterioară a altor soluții decît aceea a actualului proiect al forțelor nucleare multilaterale. G. Saragat a precizat că în momentul cînd guvernul va ajunge la o concluzie în acest domeniu, problema va fi adusă în fața Parlamentului.

UN COMENTARIU AL AGENȚIEI FRANCE PRESSE

PARIS 12 (Agerpres). — Într-un comentariu pe marginea apropriei sesiuni ministeriale a Consiliului N.A.T.O., agenția France Presse, citînd surse apropiate delegațiilor participante, scrie că problema forței nucleare a N.A.T.O. va fi luată în discuție chiar de la început. Semnalînd începutul discuțiilor va fi dat de ministrul afacerilor externe al Marii Britanii, Patrick Gordon Walker, care a primit însărcinarea din

partea guvernului său — și consimțîmîntul guvernului american — de a expune țărilor membre ale N.A.T.O. „ideile” britanice asupra unei eventuale forțe nucleare a N.A.T.O. Walker, scrie France Presse, va cere țărilor blocului Atlanticului de nord să-și expună punctul de vedere față de propunerile sale. Prima zi a lucrărilor sesiunii ministeriale va fi consacrată problemelor politice. Discuțiile vor fi consacrate în special

Correspondență telefonică DUPĂ INCIDENTELE DIN SUDAN

Vineri dimineața, primul ministru al Sudanului, Khalifa, a plecat, pe bordul unui avion militar, spre localitatea Malakal, din sudul țării, unde va avea o serie de întrevideri cu reprezentanții populației din aceste regiuni. Călătoria sa reprezintă un element important în desfășurarea evenimentelor din Sudan unde, în ultima vreme, au avut loc incidente grave între populația provenind din sudul țării și cea din nord. Este vorba de incidente care au avut loc la 5 decembrie la Khartoum. Cîteva sute de oameni, originari din sud, care așteptau pe aeroport sosirea ministrului de interne Mboro din regiunile meridionale, au fost cuprinși de neliniște, atunci cînd s-a anunțat că avionul va infiriza.

Grupuri de manifestații au pornit de la aeroport spre oraș, alăcînd pe tractoare, răsturnînd mașinile pe care le înfuleau și devastînd clădirile guvernamentale. Clacorii singurești între sudanezi originari din sud și cei din nord au avut loc și în clădirea bibliotecii misiunii americane care a fost incendiată. S-au înregistrat 38 de morți și 500 de răniți.

Cum se explică faptul că sudanezii originari din sud și cei din nord s-au găsit pe baricade diferite? Pentru a răspunde este necesar să facem o incursiune în trecut.

În 1924, cînd Sudanul se afla sub dominația colonială britanică, a avut loc o răscoală în urma căreia regiunile din sudul țării (unde trăiește o populație de origine africană, spre deosebire de cea din restul țării, care este de origine arabă) au fost complet izolate de nord. Cu timpul, blocada dintre regiunile s-ridicea, dar cei din sud continuau să fie tratați în condiții de inegalitate. Toate acestea au provocat o serie de neînțelegeri între populația din cele două părți ale țării. Dar și unii și alții au găsit un teren de acțiune comun în lupta împotriva regimului colonial. Cucerirea independenței, la 1 ianuarie 1956, urmare a luptei

întregului popor, părea să prevestească stîngerea conflictului. Lovitura de stat de la 17 noiembrie 1958 și instaurarea regimului militar l-a readus însă din nou în actualitate. În ultimul an și jumătate în sudul țării s-au desfășurat adevărate operațiuni militare împotriva triburilor răsuciale, fapt care a stîrnit nemulțumirea întregului popor. La 21 octombrie, studenții din Khartoum s-au adunat pentru a discuta situația din sud. După cum se știe, intervenția poliției împotriva studenților a provocat marile manifestații care au culminat cu doborîrea regimului militar și formarea guvernului Frontului național unit, condus de primul ministru El Khalifa. Acesta a luat unele măsuri în favoarea populației din sud, dar acestea, după cîte se pare, nu este, întru totul satisfăcătoare de ele. Animizitățile care s-au acumulat în decursul anilor au persistat. În această atmosferă, orice zvon — lansat de aceste cercuri — că sînt în discuție bugetul guvernului sudanez de a interzice survolul avioanelor britanice care transportă material de război în Aden sau hoțărîrea de a oferi ajutor în alimente și medicamente forțelor răsuciale din Congo — trezește suspiciuni în rîndul celor originari din sud. Așa se explică unele lăuri de atitudine în legătură cu actuala vizită a premierului Khalifa. Conducătorii Frontului din sud au dat publicității un manifest în care protestează împotriva călătoriei lui Khalifa și declară că o vor boicota.

„Problema sudului, scrie ziarul egiptean „Akhar el Yom”, este în restul de o populație de trei milioane, care de origine neabază, dorește să obțină anumite drepturi de autonomie. Dar nu trebuie să se folosească forța pentru a se rezolva asemenea probleme. Ele pot fi rezolvate numai prin mijloace pașnice”.

Nicolae PLOPEANU

Cairo, 11 decembrie

raportului întîtit „Starea alianței”

Cu acest prilej va fi dezbătută îndeosebi problema unei eventuale reorganizări a N.A.T.O. După cum se știe, unele țări membre ale alianței atlantice au ridicat în ultimul timp în mod deschis această problemă. Sesiunea ministerială a Consiliului N.A.T.O. va lua, de asemenea, în discuție problema relațiilor Est-Vest, situația din Cipru și din Asia de sud-est. Cu prilejul sesiunii vor avea loc convorbiri bilaterale.

LONDRA 12 (Agerpres). — Cînd surse autorizate, agenția Reuter relatează că Partidul conservator, condus de fostul premier britanic, sir Alec Douglas Home, se opune categoric ca viitoarele submarine atomice ale Angliei să fie incluse în vreun fel de forțe nucleare atlantice. Această poziție a Partidului conservator va fi precizată oficial în Parlament în cursul dezbaterilor asupra problemelor externe condus de primul ministru Harold Wilson va prezenta un raport cu privire la convorbirile avute cu președintele S.U.A., Lyndon Johnson.

Unități militare sud-vietnameze încercînd să bazeze calea unei demonstrații antiguvernamentale

SCURTE ȘTIRI

VARȘOVIA. Între 10 și 20 decembrie în Vojvodatul Koszalin se desfășoară „Decada culturii românești”. Cu acest prilej, în sălile Muzeului regional s-a deschis expoziția „Bucureștii în cei 20 de ani de la eliberarea României”.

LONDRA. Cu prilejul vizitei în Anglia a unei delegații a organizațiilor agricole din R. D. Germană, s-a încheiat un contract cu firma „Dominion Export” cu privire la livrarea de mașini agricole către R. D. Germană, în valoare de 170.000 lire sterline.

SOFIA. A fost semnat un protocol pentru schimbul de mărfuri dintre Bulgaria și Danemarca pe anul 1965.

DELHI. În capitala Indiei se desfășoară tratativele americano-cambodgiene, în vederea rezolvării diferendelor dintre cele două țări. După ședința de vineri, a fost dat publicității un comunicat comun în care se spune că cele două delegații „au căzut de acord asupra unei serii de probleme specifice, care vor forma ordinea de zi a tratativelor și care urmează să fie examinate în mod amănunțit”. Tratativele vor fi reluate luni.

ROMA. La 12 decembrie a luat sfîrșit greva națională de șapte zile a ziaristilor italieni. După cum transmite agenția France Presse, Federația editorilor de ziare (patronatul) a acceptat să înceapă la 14 decembrie discuții cu reprezentanții Federației presei (sindicatul ziaristilor) privind rennoirea contractului colectiv, care expiră la 31 decembrie 1964.

CAIRO. Frontul național de eliberare din Arabia de sud a dat publicității la Cairo un comunicat în care se arată că forțele patriotice din acest teritoriu au lansat noi atacuri împotriva trupelor britanice amplasate la Dalis și în alte locuri, provocându-le însemnate pagube în echipament militar.

WASHINGTON. Ministrul afacerilor externe al Greciei, Stavros Costopoulos, a avut la Washington o întrevedere cu ministrul apărării al S.U.A., Robert McNamara, în cursul căreia au fost discutate problemele ajutorului militar american acordat Greciei și alte chestiuni.

ADDIS ABEBA. Vineri s-au încheiat lucrările celei de-a doua conferințe regionale africane a Organizației Internaționale a Muncii, la care au participat reprezentanți ai 33 de țări africane. Conferința a adoptat, în unanimitate, o rezoluție referitoare la soluționarea problemei salarilor în țările africane și alta privind reglementarea problemei muncii femeilor. Participanții au discutat și o serie de alte probleme cu privire la unitatea africană și în legătură cu libertatea unității sindicale pe acest continent.